UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
NOV 12 1918

DRAUGAS
LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc., 1800 W. 46th St., Chicago, Illinois. Phone: McKinley 6114. Establ. 1908
One Year $5.00
Six Months $3.00
Thursday's Edition $2.00

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

FIRST EDITION
PIRMOJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, ŠEŠTADIENIS, LAPKRITIS (NOVEMBER) 9 D., 1918 M.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

METAIVOL. III. No. 262

MAŽOJOJ LIETUVOJ (PRUSUOSE) PAKILO REVOLIUCIJA

Revoliucijos bangos apima visą Vokietiją

Vokietija į 72 val. turi atsakyti Talkininkams

Prez. Wilsonas paduos žinių apie karės pabaigą

VOKIEČIAI Į 72 VAL. TURI ATSAKYTI.

Jokio jiems nusileidimo.

WASHINGTON, lapkr. 9.—Vakar šios šalies vyriausybė paskelbė, kad vokiečių laikinos santaikos delegacija stojo konferencijon su marsalu Foch kryto. Taigi netiesa buvo pranešta pirmesnėse žinose, kad vokiečių atstovams santaikos sąlygos buvo indrotos ir jie iškeliavo atgal į vokiečių linijas.

Konferencija vedama su marsalu Foch. Jei vokiečių atstovai, patys vieni nieko negalės nuspręsti ir tenorės patvirtinti santaikos sąlygų, bet dar turės gryžti savo pašan ir tuo reikalu susinešti su savo vyriausybe, tad jiems buvo leista tas padaryti su sąlyga, kad Vokietija duotų galutiną atsakymą į 72 valandų. Kitaip nebus laikinos santaikos.

"Su Vokietija nebus daroma jokių kompromisų. Ji turės priimti tai, ko Amerika ir talininkai reikalaus. Kitaip gi didžiulė ofensyva vakarų fronte bus tęsiama.

Oficijaliai iš Prancuzijos pranešama, kad maršalas Foch neįgaliotas vesti konferencijų su vokiečių atstovais. Jis įgaliotas tik paduoti sąlygas ir paklausti, ar jas priima, ar ne.

Tuo metu mūšiai nei vienai valandai nepertraukiami. Ir nebus pertraukti kol vokiečiai paskirtu laiku neduos atsakymo.

DIDINS KARĖS STOVYKLAS.

tam tikslui paskirta daugiau pinigų.

Washington, lapkr. 9.—Vyriausybė nusprendė pagerinti ir padidinti kaikurias karės stovyklas. Tam tikslui jau autorizuota 18 milijonų dol.

Bus padidinta ir Grant stovykla Illinois valstijoje. Tik šitai vienai stovyklai manoma išleisti kokie 7 ir pusė milijonų dol.

SPECIJALIS POPEŽIAUS DELEGATAS.

Rymas, lapkr. 9.— Amerikon atkeliauja specijalis Šventojo Tėvo delegatas, monsignoras Bonaventura Cerretti.

PLEČIASI REVOLIUCIJA VOKIETIJOJ.

Ji jau apima ir Mažąją Lietuvą.

COPENHAGEN, lapkr. 9.—Vokiški laikraščiai praneša, kad praeitą trečiadienį iš Kiel pabėgo automobiliu su raudonąja vėliava kaizerio brolis princas Henry.

Jurininkai jį vijosi. Paskui jį paleido keliolika šuvių.

HAMBURGAS REVOLIUCIONIERIŲ RANKOSE.

AMSTERDAM, lapkr. 9.—Didelis Vokietijos miestas ir uostas Hamburgas jau visas revoliucijonierių rankose. Ant visų uosto laivų plevesuoja raudonos vėliavos.

TILŽĖJE REVOLIUCIJA.

LONDONAS, lapkr. 9.—Pelio revoliucija Bremene, Schwerine ir Tilžėje, anot pranešimo iš Copenhageno. Bremene šeimininkauja vokiečių bolševikas Liebknecht.

LAIVAI PLAUKIA SU RAUDONOMIS VĖLIAVOMIS.

LONDONAS, lapkr. 9.—Didesnė dalis vokiečių karės laivyno laivų turi išskleistas raudonas vėliavas, anot žinių iš Copenhageno. Daugelis laivų išplaukė iš uosto Kiel su raudonomis vėliavomis. Revoliucijonieriai veikia ir Warnemunde. Su šituo miestu susinešimai geležinkeliais apsunkinti.

Anot pranešimo iš Hague, kuone visas laivynas patekęs revoliucijonieriams, ty. sukilusiems prieš vyriausybę jurininkams. Jurininkai šiandie valdo Kiel, Wilhelmshaven, Helgoland, Borkum ir Cuxhaven.

Kiel'e prie jurininkų prisidėjo darbininkai, išeidami streikan.

Didesnė dalis nardančių laivių įgulų prisidėjo prie maištininkų.

Ant Vokietijos-Danijos rubežių nėra vokiečių sargybos. Daugelis vokiečių bėga Danijon.

Iš Hamburgo į Copenhagen neateina traukiniai.

DELKO PAKELTA REVOLIUCIJA.

Hague, lapkr. 9.— Revoliuciją Vokietijoje pirmiausia pakėlė jurininkai. Tai padarė del labai prasto maisto, užlaikymo ir blogo su jais apsiejimo.

Pirmosios revoliucijas kibirkštys tarp jurininkų pakilo uoste Kiel lapkr. 3 d. Jurininkai, išlipę ant kranto, su darbininkais bendrai paėmė fortą ir arsenalą. Iš ten sukilimai praplito po karės laivus uoste.

Lapkr. 4. d. darbininkų unijos paskelbė generalį streiką. Lapkr. 5 d. revoliucija apsiautė kitus uostus. Revoliucijonieriai pagrobė bevielių telegrafų aparatus ir susinešinėjo kiti su kitais. Oficierai paliko bejėgiai.

KAIZERIS PRIVERČIAMAS ABDIKUOTI.

Londonas, lapkr. 9.— Visos didesnėsės vokiečių politikos partijos nusprendė per savo atstovus galutinai aptarti kaizerio abdikavimo klausimą ir priversti jį butinai abdikuoti.

Kaip šiandie, sakoma, bus pareikalauta kaizerio atsisakymas nuo sosto.

AUSTRIJOJE BAISŲS SUMIŠIMAI.

Išalkę kareiviai terioja miestus.

Berne, lapkr. 9.—Iš Austrijos čia atkeliavusieji žmonės pasakoja baisius daiktus, kas dabar veikiasi Austrijoje.

Visi šale geležinkelių miestai ir miesteliai užlieti kareiviais, kurių didžiausieji buriai betvarkėje kaip koks vanduo plaukia iš karės fronto. Kareiviai sudemoralizuoti, išalkę. Jie plėšia miestuose krautuves.

Nėra maisto. Nes iš rytų neatgabenamas. Artileristai už nieką pardavinėja savo arklius.

Daugelis Austrijoje paliuosuotų italų karės nelaisvių mėgina ineiti Šveicarijon. Bet vyriausybės įsakyta jų neįsileisti. Ir be to Šveicarijoje siaučia skurdas, stoka maisto.

PREZIDENTAS DUOS ŽINIŲ APIE KARĖS PABAIGĄ.

Nieko nebus slepiama nuo žmonių.

Washington, lapkr. 9.—Užvakar klaidingos žinios apie taiką daug pakenkė šalies reikalams. Kuone visoj šalyj del "karės pabaigos" per pusę dienos visur buvo sustabdyta darbai. Tad padaryta ir nuostolių bizniams.

Kad ateityje ko panašaus neįvyktų, iš Baltųjų Rumų pranešama, kad patsai prezidentas Wilsonas paskelbs žinių apie karės pabaigą, kuomet tik jis tokių žinių gaus. Gi visokioms pašalinėmis žiniomis žmonės neturėtų pasitikėti.

Kadangi pakilo nepasitenkinimų, kad valdžia nepaduodanti visų žinių, gaunamų apie laikiną santaiką, tai valstybės sekretorius Lansing paskelbė pranešimą, kad valdžia su žiniomis neturi jokių paslapčių ir tas visuomet skelbia viešai, kaip tik gauna. Valdžia negavo žinių apie mušių pertraukimą ir todel andai nieko neskelbė.

Klaidingos apie karės pabaigą žinios andai ir pačios vyriausybės reikalus sudemoralizavo.

IMPERATORIENĖ IŠKELIAUJA BOHEMIJON.

Zurich, lapkr. 8. — Austrijos imperatorienė paklausė Bohemijos naujos valdžios leidimo jai su vaikais nukeliauti į Brandeis pilį Bohemijon.

Bohemijos valdžia leido. Bet pažymėjo, kad ji gali keliauti kaipo privatinis asmuo.

PER NAKTĮ LAUKTA ŽINIŲ.

WASHINGTON, lapkr. 8. — Karės sekretoriaus, valstybės sekretoriaus ir visuomenės informacijos biurai per praeitą naktį buvo atidaryti. Laukta žinių iš karės lauko ir pasekmių maršalo Focho su vokiečių atstovais konferencijos.

Tečiau nieko naujo nesulaukta. Tik patirta, kad vokiečių atstovai apsilankė pas maršalą Fochą, paėmė laikinos santaikos sąlygas ir vėl iškeliavo Vokietijon.

Vakar visoj Amerikoj sukelta neišpasakytas džiaugsmas klaidingomis, geriau sakant, neaiškiomis žiniomis.

Kuomet vokiečių atstovai su baltąja vėliava turėjo pereiti prancuzų mušių liniją, toje apygardoje paskirtam laikui buvo sustabdyta mušiai. Vokiečių atstovams po konferencijos su maršalu Foch sugryžus savo pusėn, išnaujo prasidėjo mušiai.

Tasai trumpam laikui mušių sustabdymas davė progos iš Paryžiaus ir Londono pranešti į Ameriką, kad mušiai sustabdyta, kad vokiečiai sąlygas patvirtinę, ir kad karė jau pabaigta.

Šitos žinios suklaidino visą Ameriką. Nes kuomet pirm pietų gauta žinia apie karės pabaigą, visuose miestuose pakelta neapsakomas entuzijazmas. Sulaikyta visoks biznis, komunikacija. Žmonių minios užblokavo gatves. Darbininkai pametė darbus, kad prisidėti prie manifestacijų. Krautuvės uždaryta, nes visos merginos darbininkės buvo išbėgiojusios gatvėn.

Kai-kuriuose miestuose majorai paskelbė iškilmingus karės pabaigos paminėjimus. Net čionai, Washingtone, žmonių minios pradėjo paroduoti gatvėmis.

Paskiau ėmė rodyties laikraščiai su žiniomis, kad tas netiesa, kad karė dar nepasibaigė. Bet žmonės neklausė.

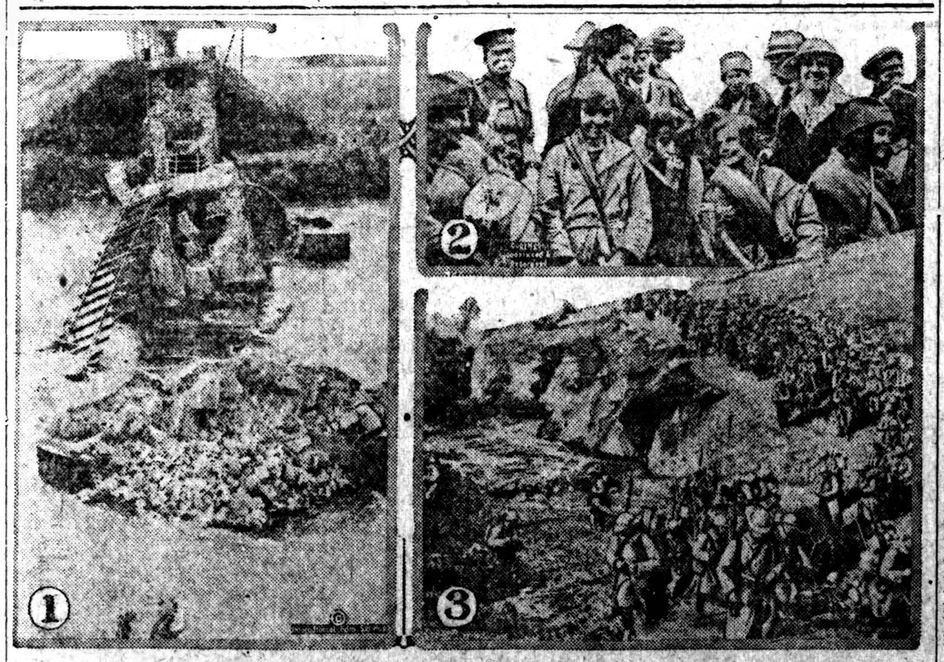

1. Vokiečių suplaišintas tiltas skersai upės Vesle; 2. Serbai pabėgėliai, atkeliavusieji Anglijon laikinai apsigyventi; 3. Bulgarų armijų atsimetimas Balkanuose prieš pat Bulgarijos pasidavimą.

Prislėgtųjų Tautų Nepriklausomybės Dekleracija

(Pabaiga).

6. Sąjunga nusiskundžia ant didelio oficijalių statistikų nepilnumo ir neaiškumo. Skaitlinės, išreiškiančios tautas ir tautinos mažumas neintikėtinis, kadangi valdžios gyventojų surašinėjimą, naudojo ištautinimo tikslams. Taikos kongresas privalo parupinti tuo tikslu pataisymo priemones. Įvairios tautos taikos kongresui indėos nuosavias statistikas.

Kadangi įvairių gyventojų kiekybė auga, gi augimo santikis, naturalis ir del imigracijos neproporcijonalis įvairiose šalyse, taikos kongresas suras tam tikrą formalą darbui, suištam su reikalu cenzo, kurs turės but pravestas.

Diskusijose politikinių Vidujinės Europos Sąjungos tikslų pažymima, jogei nelaukiama įgyti federalizacijos visų tautų, reprezentuojamų šitoje Sąjungoje. Gyvuoja tečiau vieta dalinai federacijai, priruošiančiai kelią pasaulio Tautų Sąjungai (Lygai).

Po karės visos tautos, didesnės ir mažesnės, bus užimtos nuosavia rekonstrukcijos programa ir todel sunkenybių sukrovimas nėra nurodomas. Aptarta tečiau Balkanų tautų federacija ir kitų kitoms giminingų tautų sąjungos.

Visi atstovai svarbiausią domą atkreipia į ekonominę Sąjungos papėdę; šitoje matosi galimybė surealizuoti reikalų bendrumą. Ateityje neturi but taip, kad anglų arba prancuzų kapitalas turėtų but skolinamas rumunams pėr vokiečių tarpininkystę. Bus duota pradžia naujai geležinkelių ir perkasų politikai, kuri leis betarpiam produktų susimainymui tarp talkininkų. Tautų Sąjunga taippat turi duot pradžią racijonaliam tautinio darbo padalinimui.

Kadangi gyvuoja tautos be priėjimo prie jurių, joms gali but pripažinta savo prekes per kaimyniškas tautas gabenti be jokio muito. Tie ir panašus klausimai yra analoginiai su dažnai diskusuojama "neužtarnauto pelno" problema.

Ne tiktai ekonominiai reikalai, bet ir apšvietimas patarnaus Sąjungos reikalams. Paliuosuotų tautų mokyklos ne tiktai platins jaunime patriotizmą, bet taippat pagarbą ir prielankumo jausmus į kaimynus ir kitas tautas. Išreiškiame viltį, kad klaidingai vedami vokiečiai ir ungarai su laiku prisijungs prie Talkininkų Tautų pagirtinojo veikimo ir prisidės prie Europos atstatymo.

Sąjungos tikslas yra pozityvis ir atstatantis, ne tiktai negatyvis. Suprantama, autokramui ir sustiprinimui.

Sąjunga pasistengs, idant visi įvairių tautų tikslai ir norai butų tinkamai induoti taikos konferencijai. Demokratija negali ilgiau leisti, idant ištisų tautų likimas butų nustatomas be tų pačių tautų sutikimo.

Diskusijų metu kartais apsireiškė nuomonių skirtumas. Bet pirmininkas, prof. Massaryk, sugebėjo visus patenkinti, išrišdamas tinkamai visus skirtumų klausimus. Principų tekste padaryta atmainų kaikurioms tautoms. Bet viskas dailiai, gražiai atlikta. Nebuvo užsivarinėjimų ir ginčų.

Pačioje Nepriklausomybės svetainėje dar pirm pasirašymo pasakė pasveikinančią delegatus kalbą teisėjas William W. Porter. Tarp kitko jis sakė:

"Musų [illegible] pasaulio likimą. Musų šalių jaunimas aukoja gyvastis, idant galėtų gyventi žmonių laisvė, idant pražutų ir nekuomet neatgytų brutališkumas ir autokratija. Krauju pasaulis buvo išganytas. Niekas negali pasakyti, kaip toli sieks veikimas, pradėtas demokratinės Vidujinės Europos Sąjungos. Bukite įsitikinę, kad Amerikos žmonių simpatija stovi pusėje jusų ir visų, kurie per imtynes žengia prie geresnės laisvės dienos šviesos. Idant tai visa, ką atliekatę ir atliksite, duotų gausią pjutį ir užmokesnį jums ir visiems tiems, kuriuos atstovaujate.

Paskui kalbėjo miesto majoro vardu miesto statistikos biuro pirmininkas, Edmard J. Cattell. Prisiminė jis dieną, kuomet čiapat, Nepriklausonybės Svetainėje, stovėjo Lincolnas.

Pasirašantieji po deklerácija visi paeiliui trumpai pakalbėjo. Kiekvienos tautos atstovas išreiškė savo tautos jausmus. Ir kiekvienas iš jų reikalavo, kad tautoms butų leista pačioms apsispręsti savo likimo žvilgsniu.

UNGARIJA IŠGINKLUOJA VOKIEČIUS.

Berne, lapkr. 8. — Vokiečių fieldmaršalas von Mackensen prašė Ungarijos praleisti per savo teritoriją vokiečių kariuomenei keliauti iš Balkanų į Vokietją.

Ungarija sutiko praleisti kareivius, bet šitie turi but išginkluoti. Visi jų ginklai paskui juos bus pasiųsti Vokietijon.

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽEKLELIUS (W.S.S.).

Trumpa Lietuvos Istorija

PARAŠĖ PRANAS.

VYTAUTAS DIDYSIS.

(Tąsa).

Ir ištikrųjų 1390 metais 70 tukstančių kryžiuočių ištraukė Lietuvon ir vėl apsiautė Vilniaus miestą, bet ir šiuo žygiu pilies paimti neįstengė. Matydamas, kad kryžiuočiai patys yra silpnoki, Vytautas atsiskyrė nuo jų ir su nedideliu kareivių buriu nuėjo Rotersverdero pilin, kurią vokiečiai arti Kauno buvo pasistatę, ir tenai mąstė, ką toliau daryti. Kryžiuočiai gi tuo laiku nedideliais buriais pasileido po visą šalį, miestus ir sodžius degindami. Tuomet Jogaila, pamatęs, jog anksti ar vėlai turės atiduoti sostą Vytautui, ėmė prašyti sandaros.

Kad atkeliavę pas Vytautą Jogailos pasiuntiniai 1392 m. pranešė kunigaikščiui, jog Jogaila prižadąs atiduoti jam Vilniaus sostą ir išsižadąs valdžios Lietuvoje, šis metė su kryžiuočiais draugavęs ir pradėjo juos iš savo krašto varyti laukan.

Neapsakomai įniršo kryžiuočiai prieš Vytautą už tokį pasielgimą, o kaip išgirdo, kad jisai jau Vilniuje ir iškilmingai žmonių sutiktas, rengiasi didžiojo Lietuvos kunigaikščio sostą užimti, iš apmaudos nunuodijo abu jo sunu, kuriuodu buvo vokiečiams užstatytu.

Tais pačiais metais Vilniun atvažiavo Jogaila su Jadvyga ir čia su Vytautu susitaikė. Jogaila išsižadėjo Vilniaus sosto, kurį Vytautui užleido, atsisakė ir nuo to, kad Lietuva su Lenkija sujungta butų, ir tik prašė Vytauto, kad gelbėtų lenkus, jeigu kas nors jų žemę užpultų.

Rugpjučio 4 d. 1393 m. Vytautas didžiojo Lietuvos kunigaikščio vainiku iškilmingai apsivainikavo, turėdamas amžiaus 24 metų.

Kova su kryžiuočiais. Kaikuriems Jogailos broliams nepatiko, kad Vytautas didžiuoju Lietuvos kunigaikščiu tapo ir jie pradėjo maištus kelti. Didelės tečiau pragaišties tie maištai Lietuvai nepadarė. Vytautas greitai maištininkus sudraudė.

Kur kas sunkiau buvo atsispirti prieš kryžiuočius. Nunuodiję Vytauto vaikus, vokiečiai dar nesitenkino, o ryžuosi smarkiai atkeršyti didžiajam Lietuvos kunigaikščiui už suvadžiojimą.

Vos spėjo Vytautas apsivainikuoti, kaip kryžiuočiai užpuolė jo žemę draskyti, naudodamiesi valanda, kol didysis kunigaikštis sukilėlius malšino. Jau 1392 m. kryžiuočiai užpuolė Gardino apielinkes, įsiveržė Suražiaus miestan, pilį sudegino, jos apgynėjus iškapojo ir virš 200 žmonių vergijon išsivarė. Sekančiais metais kryžiuočiai išgriovė Gardiną, bet ir tuomi nebuvo užganėdinti.

Dvejiems metams praslinkus 1394 m., kryžiuočių kariuomenė bjauriai apiplėšė panemunes, sudegino Naugarduką, Lydą, Merkinę, Dragičiną ir daug kitų pilių. Paskui ištisus metus ilsėjosi ir tiktai 1395 metų pabaigoje vėl išsirengė Lietuvon ir traukė jau stačiai Vilniun. Bet Vytautas jau buvo saviškius maištininkus sudraudęs ir stojo prieš vokiečius. Ištisu du mėnesiu beveik be paliovos grumėsi lietuviai su kryžiuočiais Vilniaus apielinkėse. Nors nepasisekė tuokart Vytautui visiškai kryžiuočius sumušti, bet ir vokiečiai, nieko nepelnę, turėjo atgalios grįžti.

Sekančiais 1396 m. Vytautas jau buvo besirengiąs pats traukti į Prusus, kad priderančiai atmokėjus kryžiuočiams už plėšimus, bet, aplinkybėms kitaip susidėjus, turėjo su jais susitaikyti.

Santikiai su totoriais. Kad Vytautas rengėsi atkeršyti kryžiuočiams, 1396 m. tolimoje totorių žemėje kilo naminiai vaidai. Samarkando kanas Tamerlanas užpuolė Aukso Ordos totorius ir jų kaną Tochtomuišių nuvertė nuo sosto. Tochtomuišius atbėgo pas Vytautą, prašydamas pagelbos prieš Tamerlandą ir prižadėdamas visuomet lietuviams talkinėti, jeigu Vytautas padės jam sostą atsiimti. Didelė tuis laikais buvo totorių galybė, prieš jaos drebėjo beveik visa Europa, delto Vytautas mielu noriu sutiko gelbėti Tochtamuišių, kad ingijus sau tokį galingą talkininką. Tochtamuišiaus prikalbėtas Vytautas susitaikė su kryžiuočiais, o kad vokiečiai Lietuves neklindytų kol nepasibaigs karė su totoriais, atidavė jiems žemaičius, tikėdamas tą kraštą paskui atgal atsiimti.

Gana ilgai rengėsi Vytautas į talką Tochtamuišiui ir tik 1399 metais, sukėlęs 70 tukstančių kareivių, ištraukė į totorių žemę. Pas Vorsklos upę ištiko nuožmus mušis su totoriais. Nors labai narsiai rėmėsi Vytauto kariuomenė, bet totorių buvo kelius kartus daugiau, ir musiškiai pergalėti tapo. Daugybė ginklų ir visokios gerybės pateko priešininkams, ir pats Vytautas vos išspruko iš jų nagų.

Pergalėtas kovos lauke, Vytautas tečiau nenusilenkė prieš totorius. Jis ir paskui kišosi į jų reikalus ir galų gale pasiekė to, kad totorių kanai pradėjo jo klausyti. Šešeriems metams praslinkus po nelaimingo mušio pas Vorsklą, Vytautas jau turėjo tokią intekmę totorių žemėje, kad Tochtamaišiaus sunų Aukso Ordos kanu pastatė. Nuo to laiko totoriai dar labjau pradėjo Vytauto klausyti, kiti totoriai taip pamylo Lietuvos kunigaikštį, kad apleidę savo kraštą, kėlėsi Lietuvon ir ant visados čionai apsigyveno. Iš tų ateivių dar ir šiandien musų krašte totorių randasi.

Santikiai su lenkais ir rusais. Nelaimingas Vytauto žygis prieš totorius 1399 m. padrąsino Lietuvos priešininkus. Lenkai, vokiečiai ir kaikurie rusų kunigaikščiai ėmė labai smarkauti. O Vytautas buvo jau beveik visai netekęs kariuomenės. Todel greitai ėmė dairytis, su kuriuo kaimynu butų geriaus susitaikyti, idant kitus paskui ginklu numalšius. Visų lengviausia buvo susitarti su lenkais, ir ištikrųjų 1401 m. Vilniun sušaukta visa Lietuvos diduomenė į seimą, kurin atvyko ir Jogaila su savo artymaisiais iš Lietuvos. Tame seime nutarta, jog lietuviai su lenkais amžinai turį vienybėje gyventi ir vieni antriems padėti. Be to lietuviai prižadėjo savo žemę lenkų karaliui Jogailai pavesti, jeigu Vytautas pirmiau už jį mirtų.

Apsirupinęs su lenkais, Vytautas tuojau sudraudė sukilusius Smalensko gyventojus, kurie mėgino nuo Lietuvos atsiskirti, o paskui padarė žygį į šiaurę, kur Naugardo ir Pskovo miestai pradėjo Maskvos pusėn linkti ir Lietuvos viršenybės nebenorėjo pripažinti. Iš tos priežasties Vytautas buvo smarkiai susikirtęs ir su savo žentu, Maskvos kunigaikščiu Vosylium, bet, kaip giminės, be karės susitaikė.

Žalgirio Kova. Kryžiuočiai neapsakomai vargino žemaičius, kuriuos Vytautas prieš kovą su totoriais buvo jiems pavedęs. Pagaliaus žemaičiams pritruko kantrybės ir 1403 m. jie sukilo prie vokiečius, kaip vienas žmogus. Negalėdami savomis pajėgomis prieš kryžiuočius atsispirti, jie prašė Vytauto pagelbos. Vytautas užsistojo už savo varginamuosius brolius, o iš to prasidėjo nauja kova su vokiečiais.

Nusibodo Vytautui nuolatos su kryžiuočiais kariauti ir delto sumanė jisai vienu žygiu visą jų galybę sunaikinti. Tuo tikslu jisai pasikvietė talkon Jogailą su 60 tukstančių kareivių, 40 tuktsančių totorių ir pats surinko apie 60 tukstančių vyrų.

Taip pasirengęs Vytautas 1410 metais leidosi į kryžiuočių žemę. Liepos 14 d. Vytautas ir jo talkininkai stojo akis į akį su kryžiuočiais ties Žalgiriu Prusuose. Kryžiuočiai turėjo 90 tukstančių puikiai apginkluotų kareivių, jų tarpe buvo ne vien vokiečiai, bet dar daugybė vengrų, anglų, žuvėdų ir kitų Europos kraštų kariuomenės. Iš to matyti, jog ne tik Vytautas, bet ir kryžiuočiai buvo gerai karėn prisiruošę, tečiau tarsi pati gamta stojo prieš vokiečius.

Nakčia iš 14 į 15-ą liepos dieną toje vietoje, kur stovėjo kryžiuočiai, pakilo baisi audra. Juodi debesįs aptraukė visą dangų, pakilo nepaprastai smarkus vėjas su lietumi, o perkunija su žaibais dar labjau gązdino vokiečius. Kad ant rytojaus kryžiuočiai dar tik ieškojo vietos, kur jiems patogiau butų muštis, Vytautas savo kariuomenei jau paskutinius paliepimus davė, nes viskas buvo prirengta. Nuvargę per visą naktį, kryžiuočiai, regimai, nenorėjo muštis, o ir Jogaila labai bijojo, delto kaip vokiečiai, taip ir lenkai linko prie to, kad geruoju susitaikius, tiktai Vytautas skubiai eiliavo savuosius ir drąsino ligi paskutiniam kraujo lašui grumties su priešais.

Matydami, jog Vytautas nei manyti nemano apie sandorą, kryžiuočiai, pagalios, pradėjo muši. Visa savo galybe jie metėsi ant lietuvių. Neišturėjo musiškiai ir pradėjo palengva trauktis atgal. Tuomet kryžiuočiai sutraukė daugiau kareivių prieš lenkus. Ir čia jie paėmė viršų. Rodėsi, jog pergalė tikrai jau teks vokiečiams, bet pačioje sunkioje valandoje trys Vytauto pulkai iš Smalensko stojo prieš vokiečius ir su neapsakoma kantrybe gynėsi nesijudindami iš vietos, kol Vytautas išnaujo nesutvarkė savųjų ir neatėjo drąsuoliams pagelbon. Kad lietuviai su totoriais vėl puolėsi ant vokiečių, sudrebėjo visa kryžiuočių kariuomenė ir pradėjo bėgti, — o lietuviai su lenkais apsiautė priešininkus beveik iš visų pusių ir daugybę jų išnaikino.

(Daugiau bus).

ŠV. ANTANO DRAUGIJOS ADMINISTRACIJA,
Waukegan, Ill.

Aleks Jankauskas — pirm.
919 — 8th St.,
Antanas Taučas, Vice-pirm.,
1125 So. Lincoln St.
Ant. Semaška — raštin.
1408 Lincoln St.

Ant. Bakšys — iždininkas,
1327 So. Victoria St.,
L. Bakšis, Fin. rašt.,
1331 So. Park Ave.,

Iždo globėjai:
1. Makuševiče,
2. P. Kazdelevičė,

Maršalkos.
Pr. Dapkus,
M. Galinis.

Pranas Bujanauskas, — organo priž., 1112 — 10 St.
Pr. Kapturauskas, Knygius.

PEARL QUEEN KONCERTINOS

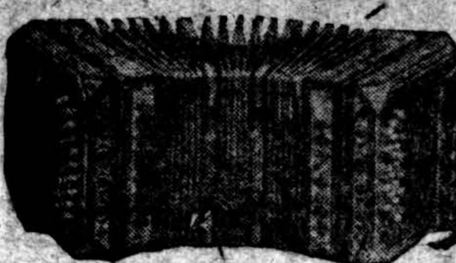

Dabar yra patvirtintos ir vartojamos daugumos lietuvių, kurie grajija koncertiną ir augštai rekomenduojama kaipo geriausia koncertina padaryta Suvienytose Valstijose Amerikoje. Mes galime jas parupinti augšto arba žemo tono.
Reikalaukite katalogo, kurį išsiunčiame dykai.

Georgi & Vitak Music Co.
1540 W. 47th St., Chicago, Ill.

F. B. BRACHULIS
Lietuvis Adovakatas
Attorney at Law
105 W. Monroe, Cor. Clark St.
Room 1207, Tel. Central 220
CHICAGO, ILLINOIS

Gyv.: 3112 So. Halsted Street
Telefonas Yards 2290

Phone Boulevard 9172
LIETUVIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
DR. M. T. STIKOL,
Valandos: 6 iki 8 vakarais.
Nedėlioms 9 iki 12 ryto.
1741 W. 47-th STREET
CHICAGO, ILL.

V. W. RUTKAUSKAS,
ADVOKATAS
Veda Bilas Visuose Teismuose
Ofisas Didmiestyj:
69 W. WASHINGTON STREET
Kambaris 609
Te. Central 5478
Ofisas ant Bridgeporto:
3205 SO. MORGAN STREET
Tel. Yards 730
Gyvenimas, 812 W. 33rd St.
Tel. Yards 4681

AMERIKOS LIE. MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų, aritėmtikos, knyvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybos, teisių, Suv. Valstijų istorijos, abelnos istorijos, geografijos, politikinės ekonomijos, pilietystės, dailiarašystės.
Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų: vakare nuo 7:30 iki 9:30
3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

..Pirk Laikrodeli..

Musų krautuvė gausi teisingai, gvarantuotą už pigesnę kainą, kaip kitur. Deimantų ir aukso žiedų, kolonekų, lavolierų, laketų, lenčiugėlių, spilkų ir visokių sidabrinių dalykų.

P. K. BRUCHAS
3321 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.

Kur Tamsta Perkate? Kodel ne pas mus?

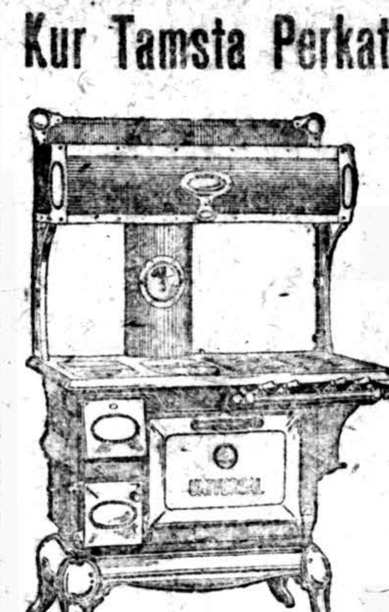

Tegul **Kvorka** padabina Jusų namą. Pas mus galima gauti visokių naminių rakandų k. t.: **Rakandų, Pečių, Divonų, Siuvamų Mašinų, Pianų, Grafonolų. Viskas pas mus gaunama** Kuomet jum prireikės ko prie namo kreipkitės prie

Paul Kvorka
1551-1553 Chicago Ave.
Arti Ashland Ave. Chicago

Pečiai! -- Pečiai!

Dabar yra laikas nusipirkti viremąjį ar šildomąjį pečių. Mes turime didelį stocką abiejų rušių, kurie buvo nupirkti prieš pakėlimą kainų. Musų šildomieji pečiai degina minkštus ir kietus anglis. Šiluma sutaupinama. Mes parduodame pečius pigiau negu kokia kita krautuvė. Mes taippat turime pilną eilę rakandų, karpetų, divonų, lovų, springsų ir matrasų. Ateikite pas mus, o sutaupysite laiką ir pinigus.

Krautuvės atdaros iki 8 iš ryto ir iki 10 val. vakare kiekvieną dieną. Nedėliomis uždaryta per dieną.

DVI DIDELĖS KRAUTUVES

BASINSKI BROLIAI

1516 Broadway
Gary, Ind.

4541 S. Ashland Ave.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA JUBILIERIŠKA IR MUZIKALIŠKŲ INSTRUMENTŲ KRAUTUVE
ANT TOWN OF LAKE
MARYAN I. AST
4618 So. Ashland Ave., Chicago

Jaigu nori gerą laikrodėlį, čysto aukso šliubinius žiedus, Signietą, Auksorius. Moteriškų Spilkų ir gražių Šukų į plaukus, abelnai viskas kas yra iš aukso. Pas mane vienintėliai galima gaut visoki Deimantiniai daigtai dideliam pasirinkime. Turiu taipgi visokių muzikališkų instrumentų, Grafafonų, vokiškų Armonikų ir Koncertinų, Smuikų, Vargonų ir tt. Gvarantuotų Britvų, geriausio plieno ir daug visokių kitų daigtų.
Taisome Gerai ir Drutai.
Su pagarba MARYAN I. AST

AŠ, ADOMAS A. KARALAUSKAS, SEKANČIAI RAŠAU.

Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabnėjęs pilvelis buvo. Dispepsija, nevirinimas pilvelio, nuslabnėjimas. Kraujo, inkstų. Nervų ir abelnas spėkų nustojimas viso kuno, ir buvau nustojęs vilties, kad begyvensiu. Visur ieškojau sau pagelbos, nesigailėjau visoje Amerikoj ir už rubežių, bet niekur negavau savo sveikatai pagelbos.
Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitterio, Kraujo valytojo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po suvartojimui minėtos gyduolės pradėjo mano pilvas atsigaut, stiprėti, gerai dirbt. Kraujas išsivalė. Nervai ėmė stipriai dirbti. Inkstai atsigavo. Reumatizmas pranyko, diegliai nebebadė po krutine. Vidurių rėžimas išnyko po užmušimui visų ligų. Bėgiu 3 mėnesių išgerdavau kas savaitė po butelį Salutaras, Bitteris, ir po 3 mėn. savo paveikslą pamačiau tokį skirtumą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuos smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykių dėkoju Salutaras mylistų geradėjui ir linkiu visiems savo draugams ir pažystamiems su tokiais atsitikimais patariu nuoširdžiai kreipties prie Salutaras:

SALUTARAS
CHEMICAL INSTITUTION J. Baltrenas, Prof.
1707 So. Halsted St., Telephone Canal 6417, Chicago, Ill.

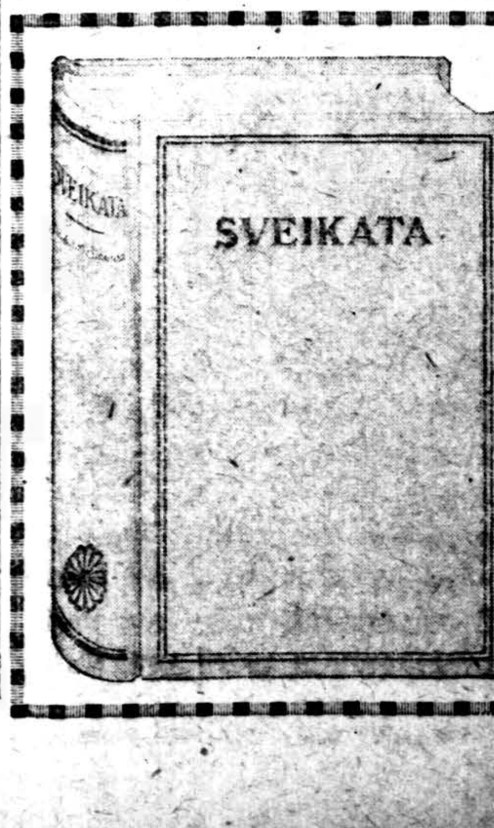

SVEIKATA
ARBA TIESUS IR TRUMPAS KELIAS Į SVEIKATĄ.

Sveikata turi kelis šimtus paveikslų apie žmogaus kuno sudėjima. Aprašoma įvairiausi apsireiškimai žmogaus kuno gyvenimo ir pamokinama kaip žmogui apsisaugoti nuo visokių ligų. Tokios knygos lietuvių kalboj dar nebuvo. Turi 339 pusl. Drutuose audeklo apdaruose kaštuoja tik **$2.00** su prisiuntimu.
Perkupčiams duodame gerą nuošimtį.
Užsisakydami ir pinigus siųsdami, rašykite šiuo adresu:
S. P. TANIS,
736 W. 18 St. Chicago, Ill.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ CHICAGOJE

NEMOKĖK PINIGUS BEREIKALO
Musų krautuvė viena iš didžiausių Chicagoje

Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip negausi Mašinėlių laiškams drukuoti ir ofiso darbams yra naujausios mados. Užlaikom visokius laikrodžius, žiedus, šliubinius ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncertinų geriausių, armonikų rusiškų ir prusiškų išdirbysčių. Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklus draugystėms, taisome laikrodžius ir muzikališkus instrumentus atsakančiai. Kurie prisiųs trijų centų krasaženklį gaus katalogą veltui.

Steponas P. Kazlawski
4632 So. ASHLAND AVE. CHICAGO, ILL.
Telefonas: DROVER 7309

Pražudytas Gyvenimas
arba
Girtuoklio Išpažintis.

VERTĖ KUN. K. MARMA.

(Tąsa).

įsmeigęs žiurėjau į jos veidą, ant kurio jau buvo padariusi savo ženklus geležinė mirties ranka. Dievas žino, ar ilgai dar aš bučiau taip sėdėjęs prie jos lovos, jei kaimynai ne butu atėję ir atitraukę mane. Tiktai tada aš aiškiai supratau, kas pasidarė. Tenai gulėjo mano žmona, pastyrusi, kurią beširdis gyvenimo ratas sutrinė. Dorai jinai kovojo o sunku buvo kovoti jos meilei; gili buvo žaizda, kuri atnešė jai mirtį!.. Bet dabar tartum dar kartą, kaip tai budavo pirmais musų gyvenimo metais, nusišypsojimas pasirodė ant jos lupų ir taip pastyro ant amžių "Bėdina, bėdina tavo Kėrta!". "Skauda, skauda čia, širdyje"... tie žodžiai skambėjo mano ausyse... "Miršta tavo bėdina Kėrta, visuomet ir visuomet tave mylėjusi!".. josios paskutinieji žodžiai: "Atmink apie mažutę Kėrtą ir sunelį.. Sudiev!..." ir staiga mano širdyje pasigirdo kitas baisus balsas: "Tai tu ją užmušei!" Šiurpulys pakratė mane visą.. aš apalpau. Ar ilgai aš gulėjau, — nežinau Kai atsiėjau į save, pamačiau, kad daug žmonių puldinėja apie mane, vilgo man galvą šaltu vandeniu, laiko prie nosies uždegtą plunksną. Aš išvydau lavoną ir prie jo apsiašarojusią savo mažutę Kėrtą. Aš bučiau vėl pargriuvęs, jei žmonės nebutu manęs sulaikę. Aš ištrukau nuo jų ir atsisėdau an gonkų. Vėsus oras atgaivino mane. Aš pradėjau numanyti, kas dedasi aplinkui manęs Nebetekau jau aš tos, kuri taip labai mane mylėjo, mylėjo iki mirties, ir kurios aš nemokėjau branginti, kaip priderėjo. Dabar viskas pasirodė man kitoje spalvoje: buvo neapsakomai liudna. Mano akyse atsirado ašaros, ir aš daviau joms liuosybę... Aš jau nebesigėdėjau savo kaimynų ir verkiau, verkiau! Aš nuėjau į savo kambarį ir atsigulau. Visi rupesniai sugulė ant galvos mano mažytės dukters ir namiškių. Liguistas kunu ir siela aš gulėjau taip keletą valandų beveik be sąmonės... Pašalinių žmonių, kaimynų raminimai nieko man negelbėjo...

Laikas jau buvo pasirupinti apie laidotuves. Aš jau ant tiek buvau atsiejęs į save, kad galėjau dalyvauti liudnoje iškilmėje. Nuliudimo prislėgtas aš žiurėjau, kaip kunigas užbėrė paskutinę žemės saują sakydamas: "Iš žemės paimtas ir į žemę pavirsi!..." Keistai skambėjo mano ausyse tie sušalusios žemės grumstai, kuriais užkasinėjo grabą.

Aš pagrįžau namon; čia susirinko daug svetimų žmonių, kaimynų... atsimindami pergyventus laikus jie kalbėjo kažin-ką, bet ką aš jau jų negalėjau suprasti; jie net juokavo iš manęs,—bet tas viskas nedarė į mane jokio įspudžio. Mano ausyse skambėjo vis tas pats balsas: "Tu—pačios ir dviejų vaikučių užmušėjas. Jie butu buvę gyvi, jei tu nebutumei sudaužęs jų motinos širdies"... Šermenįs pasibaigė... Visi išvaikščiojo. Mažutė Kėrta tuojaus su moters darbštumu paėmė savo rankosna visą ukį...

— Palukėk tamsta truputį,—perkirtau aš jį,—ta mergytė—tai tamstos duktė Kėrta, o tas kudikis—tai tamstos sunus?

— Taip, atspėjai Tamsta! Tai mano mažutė Kėrta ir mano mažutis sunus,—atsakė man šeimininkas ir norėjo nusišypsoti, bet tas jam nepavyko padaryti... Jis tęsė savo pasakojimą toliau.

— Žmonai mirus mažutė Kėrta tuojaus pradėjo uki vesti, bet podraug rupinosi ir apie kudikį, savo mažytį broliuką. Ir dieną ir naktį jinai su juo!... Aš žinau. kad jinai nedalaikys: nuliudimas ir tokie darbai ne jos menkoms jiegoms pakelti. Prie nuliudimo dėlei motinos mirties jai dar prisidėjo nuliudimas ir rupesnis apie mane. Jinai supranta. atjaučia mano padėjimą... Jinai yra baisiai nuvargusi, ir jos sveikata vis eina menkyn... Meiliausia dėl manęs vieta—tai miškas kur nieks man nekliudo, kur aš galiu klausyti ir klausyti tuos žodžius: "Aš jau niekados nebusiu sveika, musų vaikai negyvens.. Čia liga.. širdyje... Tavo bėdina Kėrta.. Aš mirštu visuomet ir visuomet mylėjusi ir mylinti tave!" Dažnai man išrodo, kad aš matau jos veidą tai tarp medžių, tai už akmenų, ant uolos. Jis kartais visiškai arti prieina prie manęs; aš norėčiau jį sulaikyti sugriebti, bet jis nesugaunamas... Aš kartais surinku: "Kėrta, Kėrta, nepalikk manęs!" Bet jinai išnyksta, ir aš atsieinu į save.. Aš greitai pailstu beganiodamas tą tik mano akims matomą Kėrtos veidą, aš turiu vis pasilsėti pirm, negu galiu namon pagrįžti!..

Toks tatai yra mano gyvenimas mirus mano brangiai žmonai Kėrtai!.. Aš neperne šiu, aš greitai numirsiu, bet kaip man nuo nuodemės neapvalytam prisieis stoti tenai.. prieš Dievą... duoti atsakymą už savo nedorą gyvenimą ! Aš žinau, kokia ištarmė manęs laukia... Bėda, o, bėda man!

Šeimininkas liovėsi pasakojęs, aš jau čiau savo širdyje didelę užuojautą jo nelaimei ir paklausiau:

— Nejaugi nieks nesirupino Tamstą paguosti, nuraminti?

— Aš buvau kreipęsis į vieną žmogų. Jis išklausė manęs, o paskui pasakė, kad aš esąs didelis nusidėjelis, kad man sunku busią begauti atleidimas; kad aš turįs ilgai, ilgai metavoti, kentėti, vergti! Tai, matomai, buvo šventas žmogus! Bet ką-gi aš galiu padaryti?... Ne, nėra dėl manęs atleidimo!.. Bėda man, bėda!., Prieš žmones aš gal ir teisus; mane ir dabar visi gerbia; bet prieš Dievą—aš vis-gi trigubas užmušėjas... O, Dieve mano, Dieve, atleisk man, jei gali, mano kaltybes!...

Ir jis ėmė raudoti ir tuom vėl pertraukė savo pasakojimą. Aš nesistengiau jam kliudyti; bet kai jis truputį nusiramino, pasiryžau jo mintis atkreipti kiton pusėn.

— O Tamsta nepasakei, kuo vardu tamstos sunus?

— Juras,—taip vadinos senelis Kuselis.

— Kodėl tamsta aprinkai tą vardą?

— Mat, mano prietelis, tiktai vienas senelis Kuselis, kurs išdrįso pasakyti man tiesą į akis, nesidžiangė iš mano nupuolimo... Jis mano didžiausias geradaris!...

— Tamstos ukis dar gerai tebesilaiko.

— Taip, tas tiesa!... atsakė šeimininkas.

— Yra pas mane ir pinigų, bet kam tas viskas reikalinga?

— Tamstos duktė bus turtinga mergina, — tariau aš šeimininkui,—sunus bus ir-gi turingas, jei tiktai tamsta palaikysi ukį, kol jiedu suaugs.

— Žinoma, butu gerai... bet aš jau negaliu užsiimti darbais; vis-gi einas dar šiaip-taip...

— Bet Dievas nori, kad tamsta gyventumei dėl vaikų!..

— O, nesakyk tamsta to! Dievas nelinkėja gero tokiems, kaip aš.

— Nemanyk tamsta taip, tariau aš jam. —Dievas linkėja gero visiems.

— Taip, tiems, kurie bijo ir myli Jį; o ne tiems, kurie yra giliai įklimpę į nuodėmių purvyną,—ne užmušėjams savo artimiausių asmenų!.. Dievas negali linkėti gero tokiems pražuvusiems ir nedoriems žmonėms, kokiu aš esu!..

Taip kalbėjo šeimininkas, pilnas bevilčio nusiminimo.

— O kas čia prižiuri tas gėles (kvietkas)?

— Ogi mažutė Kėrta... Jos motina labai mylėjo gėles; musų namuose buvo jų daug. Mažutei Kėrtai tinka jų kvapas... jinai padėdavo motinai prižiurėti, laistyti gėles... Kai aš įpuoliau į tokį savo baisų nusiminimą, ir gėlės paliko apleistos, nieks dabar jų nežiuri —tegu jos sau miršta, jei taip reikia!.. O, ir aš numirsiu—aš nepernešiu to ilgėsio!...

— Žinoma, tas tiesa, tamsta sunkiai Dievui nusidėjei, na, o kiti?..—tariau aš jam.— Ar-gi ne visi mes esame tokie pat nusidėjėliai, užsipelnę kiekvienas sau bausmę?! Ne, Dievas prižadėjo atleisti ir užmiršti musų nuodemes, jeigu mes atmainome savo gyvenimą ir meldžiame Jo susimylėti ant musų ir atleisti.

— Ne, Dievas neatleis man, — tarė šeimininkas.

— Viešpats pasakė: "Ateikite pas mane visi, kurie vargstate ir apsunkinti esate, o aš jus nuraminsiu!" Tai jis apie tamsta taip pasakė!.. Tamsta turi prieš Jį sudėti savo naštą!

— Taip, tas galima ir reikia pritaikinti prie mano, žmonos...

— Ne, tai Tamstai pasakyta!.. Ne sveikam yra reikalingas gydytojas, bet ligoniui... Viešpačiui nereikia vadinti pas save teisingų žmonės; Jis šaukia pas save nusidėjėlius — paklausyk tamsta to šauksmo! Tamsta busi išgirstas ir atrasi, galop, suraminimą savo širdžiai!..

— Dievas neišklausys manęs!.. Aš drebu visas, kai imu melsties. O, kaip baisu yra stoti prieš Dievą tokiam, kaip aš!..

— Liaukis tamsta taip kalbėjęs apie Dievą, kurs yra begalo kantrus ir mielaširdingas!..

Taip kalbėjau aš ilgai, ilgai...

Antgalo Matas Pontelis tarė: "Taip, tas viskas tiesa, ką tamsta kalbi".

Jam pasidarė tartum lengviau; jis puolė prie manęs, apkabino man kaklą ir graudžiai, ėmė verkti. Tai, matomai, buvo vilties ašaros; jos mažas spindulys palietė Pontelio širdį.

— Primink tamsta sau paskutinias Kėrtos gyvenimo dienas,—kalbėjau aš jam toliau, —juk jinai tamstai atleido, dovanojo; jinai tamstos neapkaltina; jinai mylėjo tamstą visomis savo jiegomis iki pastarąjai gyvenimo minutai!... Jinai dabar meldžiasi už tamstą prie Dievo, jinai savo šventa, karšta malda išmels dėl tamstos nuodemių atleidimą; gal jau net ir išmeldė!..

(Daugiau bus).

GEROS VIETOS DEL 4 AR 5 LIETUVIŲ PARDAVĖJŲ VYRŲ IR MEGINŲ. ATSIŠAUKITE TUOJAUS.

KLEIN BROS
HALSTED 20TH ST'S AND CANALPORT AVE

Krautuve atdara Subatos Vakarais iki 9:15

1500 MOTERIŲ IR MERGAIČIŲ ŽIEMINIAI KOTAI

Chicagos Moteris! Jeigu jus ieškote stilių ir geros rųšies kotų ir norite sutaupyti pinigus tai dabar jusų proga! Galite būti laimingos, kad mes duodame jums progą šiuose laikuose sutaupyti pinigus—prisirengėme iš anksto ir pripirkome šimtus gerų drabužių naujos mados; nekuomet pirmiau nebuvo jie išduoti už tokią kainą; dabar pasinaudokite proga! Išpardavimas prasideda panedėlyj, 8:30 ryte.

IŠPARDAVINAS PANEDELI, UTARNINKE, SEREDOJ, LAPKRIČIO 11, 12, 13

$35.00 Silkinio Aksomo Kotas už $24.89

Iš visiems gerai žinomo Dobson Aksomo.

Labai gražus žieminis kotas, geriausios rųšies aksomo gvarantuotas Sol. Satin, turi didelius kalnierius, arba speketuotus kalnierius 48 colių ilgio kiekvienas drabužis yra atsakančiai padirbtas geriausios rųšies materijolo

24.89

Reguralio ir Extra Didžlo 36 iki 52

$19.75 Cheviot Velor Kotas už $12.69

Labai gražus modelis aprėdytas su voveries kaileliais.

Labai gražus Creviot Velour Kotai, labai gerų kriaučių padirbti, su dideliais kalnieriais ir mankietais, apredyti su voveries kaileliais. Su dirželiais aksominias guzikais, 48 colių ilgio, labai gražus už ta kainą. Be abejonės šitie kotai yra neparastos rųšies. Reguliarė kaina $19.75 ant šio išpardavimo specijaliai titkai

$12.69 Moterių ir Mergaičių Didžio

$27.50 Žieminiai Kotai po $19.75.

Moterų ir mergaičių labai gražųs žieminiai kotai; geros rųšies veour, cheviots, melton ar thibet; dideliais kalnieriais aprėdyti Kit Coney kaileliais; su dirželiais, kišeniais ir gražiais guzikais; regularė kaina 27.50, dabar.................... **19.75**

Gražus Kotai po $39.75.

Labai gražųs žieminiai kotai del moterų ir mergaičių. Kotai labai gražiai pasiuti; materijolas geriausias kaip tai Normandy, Silvertone, Vilnonio Velour, Šilkinio aksomo, eKrsey aprėdyti su Kit Coney kaileliais; su dirželiais ir be, spalvose rudos, žalios ir plum reindeer ir tt.; 49.50 kotai dabar po............ **39.75**

Moterių ir mergaičių Sempelinės Šlebės.

Vertės du syk tiek negu jų kaina yra; padirbtos iš geriausios vilnos, French serge satinos, gražiai aprėdytos su tunics ir kitokio gero materijolo **13.79**
Didžio del moterų ir mergaičių. Vertės 22.50. Jusų pasirinkimui tiktai.

Mergaičių $12.75 Kotai $8.88

Labai gražųs žieminiai kotai del mergaičių; labai geros rųšies aksomo, zibeline, cheviot velour; turi gerą šiltą pamušalą. **8.88**

Mergaičių Vilnonės ar šilko Šlebės

Padirbtos sulyg vėliausios mados, augščiausios rųšies pusvilnes ar šilko; labai gražiai aprėdytos geru pamušalu, dideliais kalnieriais ir mankietais ir kišeniais; vėliausių spalvų: žalios, mėlynos ir rožės; didžio 13 iki 15 metų; vertės 18.95; specialiai po **14.75**

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS ĮGALIOTINIŲ LENKTYNĖS (KONTESTAS).

Lietuvos atstatymo Bendrovė turi jau surinkto kapitalo $60,000.00
Ir pasiryžo per lapkritį ir gruodį šių metų surinkti dar $40,000.00
Kad sutikti Naujus 1919 metus su $100,000.00

Bus tai pamatas sumobilizavimui vieno milijono dolierių, reikalingų Lietuvos Atstatymo darbams.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė turi daugelyje musų kolonijų savo įgaliotinius - atstovus. Kad paskatinus juos prie įtempto darbo, — Lietuvos Atstatymo Bendrovė paskyrė tris brangias dovanas tiems įgaliotiniems, kurie parduos daugiausia šėrų bėgyje lapkričio ir gruodžio m. 1019 m.

Taigi, įgaliotiniai — prie darbo! Atminkite, kad turite iki Naujų metų sumobilizuoti Lietuvos Atstatymo Bendrovei $40,000. Gi jus skaitytojai, sekite kas savaitę jų darbų pasekmes, ir Lietuvos Atstatymo Bendrovės augimą.

SKOLINAME PINIGUS ANT L AISVĖS PASKOLOS BONDSŲ.

(Liberty Bonds)

Mes skoliname ant $50. Dolelių Bondso $45.

Ant $100. Bondso $90.

Taipgi skoliname uinigus del užbaigimo moketi Liberty Bonds.

Kurie norite pasiskolinti kreipkites į musų offisą ypatiškai arba per laiškus ant šio antrašo.

CHAS. ZEKAS & CO.
117 N. Dearborn St, Room 403
Antra Lubą Chicago, Ill.

Columbia
LIETUVIŠKI REKORDAI

M. Karužiutė dainuoja malonia "Atsisveikinimo Dainą"

10-inch 85c.
E-3625 SUDIEV LIETUVA. MARĖ KARUŽIUTĖ, SORPRANO.
MIŠKAS UŽIA.

Gražiausis lietuviškas sopranas Amerikoje tapo parinktas įdainavimui paminėto Rekordo tos visu lietuvių numylėtos dainos, Toje dainoje išreikštas jautrus atsisveikinimas su tėvyne, kuris padaro labai malonų įspudį. Ant kitos pusės Rekordo yra kita graži liaudies daina. Kreselskis ant savo Accordeno griežia smaugiausius valcus. Jie yra ant Rekordo...-2705.

10-inch, 85c.
E-2705 Šok į ratą. Mazurka, Armonika Solo.
Visur linksma. Valcas.

Kiti Lietuviški Rekordai, kuriuos Jųs turėtumėt turėt.

10-inch 85c.

E-987 Išpanų šokis. Koncertina solo.
Po dvigalviu ereliu. Maršas.
E-2775 Vestuvių valcas. Armonikų duetas.
Gudragalvis. Mazurka.
E-1170 Gudrus Vyrukas. Radzevičius ir Papartis.
Kur bakužė samanota. Įdainavo M. Braduniene.
E-2343 Ant vienos galvos. Atliko Glemžių Pranė.
Žuvų maršas. Įgrajino Benas.

Kiekvienas Columbia Rekordų pardavėjas mielai sutiks pagrajint Jums bile vieną tų Rekordų, be jokio atlyginimo. Jis duos Jums katalioga Columbia Rekordų jusų tautiškos muzikos. Parašyk pas jį.

Pirkite Suv. Val. Taupymo markes.

Kaip pirksi rekordus, reikalauk Columbia rekordų ir nurodyk kiekvieno numerius.

Žiurėk kad toks Vaizbaženklis butų ant kiekvieno Rekordo.
COLUMBIA GRAPHOPHONE COMPANY.

"DRAUGAS"
LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
TERMS OF SUBSCRIPTION:
One year $5.00
Six months $3.00
Thursday's Edition $2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application.

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS
"DRAUGAS"
Eina kasdieną išskyrus nedėldienius.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams $5.00
Pusei metų $3.00
Prenumerata mokasi iškalno. Laikas skaitosi nuo užsirašymo dienos, ne nuo Naujų Metų. Norint permainyti adresą visada reikia prisiųsti ir senas adresas. Pinigai geriausia siųsti išperkant krasoje ar exprese "Money Order" arba įdedant pinigus į registruotą laišką.
"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone McKinley 6114

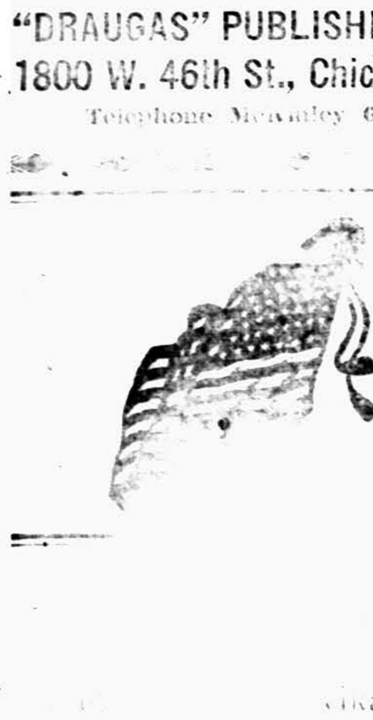

[illegible] kas laikrastis "Laisvė" negali atsidžiaugti, kad andai suėję vieneri metai, kaip "laimingai" valdą Rusiją bolševikai. Girdi, "per visus metus tarybų valdžia [illegible] kais".

K[illegible] vietoje "Laisvė" padeda "[illegible]" bolševikų [illegible]. Iš "nuveik[illegible] pasirodo, kad bolševikai savo valdomuose apskričiuose pristeigė tik vienų kokių tai komisijų-komisijėlių, kurių nariai riebiai apmokami. Tai ir visas nuveikimas.

Bet kiek per tuos metus bolševikai yra nužudę žmonių—to nepamini "Laisvė". O juk tuo žvilgsniu, tai didžiausieji bolševikų nuveikti darbai. Jie nužudė, pasmaugė, sušaudė, prigirdino dešimtis tukstančių žmonių!

Žmonių žudymai, juk tai svarbiausieji socijalistų bolševikų darbai. Socijalistus juk galima ir pažinti sulig tų jų žmonių žudymo darbų. Kitkuo juk jie negali pasižymėti. Piktadarystės—tai jų visas darbas.

Bet lietuviškas bolševikiškas laikraštis tą faktą paslepia nuo savo tamsių skaitytojų. K[illegible] bolševi[illegible] įvykusio fak[illegible] Bol[illegible] daug jau žmonių visam pasauliui.

Veltui [illegible] bolševikų [illegible] svarbiausias [illegible] —Vokietija. [illegible] bolševikai. N[illegible] talkininkai. [illegible] galvažud[illegible], suims iš visų šonų ugnim ir—pasibaigs Leninams, Trockiams ir kitiems "rojus".

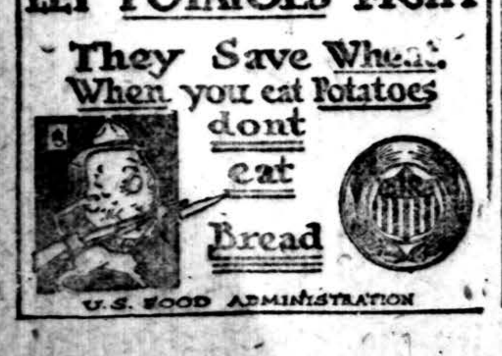

Svarbus Momentas.

Užvakar kažkaip klaidingai Amerika iš Londono ir Paryžiaus gavo žinių, kad Vokietija talkininkų pagamintas laikinos santaikos sąlygas patvirtino, ir kad karė pasibaigė.

Tos žinios apie karės pabaigą ir Amerikos laimėjimą visoj Amerikoj sukėlė neapsakomą ir nekuomet negirdėtą žmonių džiaugsmą.

Juk karės pabaiga nėra tai koks paprastas nuotikis. Per tiek metų lieta žmonių kraujas, griauta puošniausieji miestai, naikinta gražiausios šalys. Per tiek metų vokiečių išdidumas ir atkaklumas buvo nesuvaldomas.

Gi čia ve dabar baigiasi karė, Vokietija parblokšta. Guli jinai kaipo koks įveiktas milžinas po Amerikos ir talkininkų kojų.

Kas čia gali nesidžiaugti karės pabaiga. Tik tie gali susikrimsti, katrie iš karės traukia sau didelį pelną. Tokie, suprantama, pageidautų, kad karės tęstusi amžinai.

Bet nors apie karės pabaigą žinios pasirodė klaidingos, vienu karė visvien turės veikiai pasibaigti. Gal karė pasibaigs šiandie, gal rytoj. Nes Vokietija visvien jau kaipir nugalėta ir jinai negali ilgiau kariauti.

Ar pagalvoji, broli lietuvi, ką mums, lietuviams, reiškia karės pabaiga? Ką karės pabaiga musų Tėvynei žada ir neša?

Labai daug reiškia. Nes žada musų tautai ir Tėvynei laisvę ir nepriklausomybę. Žada tą visubrangiausią turtą, kurio ištroškusios viso pasaulio tautos, visa žmonija. Nes kasgi gali but meilesnio žmogui, kaip ne ta laisvė, už kurią per amžius žmonija liejo kraują. Tik laisvas žmogus gali jaustis laimingas. Be laisvės nėra laimės pasaulyj.

Karės pabaiga tad žada Lietuvai duoti laisvę ir lietuvių tautą padaryti laiminga.

Bet nereikia manyti, kad Lietuva po karės ims ir gaus laisvę, jeigu mes patys tuo tiksiu nesidarbuosime. Nieko veltui negalima gauti. Tik musų pačių subruzdimas, pasišventimas, intemptas veikimas gali padaryti Lietuvą laiminga.

Šiandie yra labai svarbus momentas. Reikia mums su kitais bendrai džiaugties karės pabaiga. Bet reikia atsiminti ir apie musų tautos ir Tėvynės likimą. Šiuo momentu ypač mums reikia subrusti, kad kuodaugiausiai surinkti pinigų Tautos Fondo iždan. Nes Tautos Fondo iždas — tai busimos nepriklausomos Lietuvos iždas. Tautos Fondo iždas yra vienatinis lietuvių šaltinis, kurio spėkomis šiandie dirbuojamasi už Lietuvos nepriklausomybę, už laimingą Tėvynės ateitį.

Amerikos lietuvių visuomenė tad šiandie privalo pakilti darban aukų rinkimo Tautos Fondan reikalais. Visose kolonijose Tautos Fondo skyriai aukų rinkimo tikslu turi padėti visą savo energiją. Kiekvienas lietuvis privalo duoti pinigų Tautos Fondan. Tegu duoda kas kiek išsigali. Bet tegu duoda visi. Šiandie duoti aukas Tautos Fondan negali skaitytics kokia tai geradarybė, bet tiesiog priedermė. Tai ne kelių, bet visų lietuvių priedermė. Visi turi duoti pinigų Lietuvos reikalams. Nes Lietuva yra visų Tėvynė ir kaipo tokia visiems turi but brangi.

Tautos Fondo Reikalais.

Iki Kalėdų jau nei dviejų mėnesių nebeliko. O kalėdiniame fonde dar tik šimtais teskaitome. Gi norint surinkti 50,000 dol., jau dabar tukstančiais reikėtų skaityti. Išrodo, jog savo pasiryžimo neišlaikysime. Negi taip? Ne. Išlaikysime, tik reikia subruzti, reikia iš paskutinųjų griebtis už darbo, matant, kad Kalėdos jau visai nebetoli. Jei pradžia to prakilnaus darbo kiek sunkoka yra, tai kalčia reikėtų nuversti ant "influenzos", kurios delei daugumas T. F. skyrių negalėjo susirinkimų laikyti. Bet gi kaip kur jau "influenza" mažinasi. Darbas, ruošimosi prie "Laisvės Savaitės" jau galimas. Jei kur dar negalima, tai T. F. kuopų valdyba pati ar paskyrus, be susirinkimo, kolektorius, ir eina po namus, rinkdami aukas į Kalėdinį Lietuvos fondą. Kolektoriai turi pasiimti T. F. knygeles, markes, ženklelius.

Kad visiems lietuviams duot progą sužinoti apie T. F. gražų sumanymą, kad kiekvieną lietuvį paskatinus prie aukos Lietuvos laisvės reikalams, geros valios žmonės neturėtų atsisakyti eiti po namus ir prašyti Lietuvai aukos. Kiekvienas tą darbą dirbdamas žinotų, kad dirba ne kam kitam, kaip tik savo motinai - tėvynei. Tad ir į visokius nemalonumus, keblumus, patirtus bekolektuojant, atydos atkreipti nereikėtų. O už praleistą laiką, už pasišventimą, laisva Lietuva šimteriopai atlygins. Reikia tik atminti, kiek iškentėjo, kiek laiko praleido tie, kurie savo gyvastis už Lietuvos garbę padėjo. Juk ir šiandien musų jaunimas tą patį daro Prancuzijos laukuose. Jis pasišvenčia, kovoja už Lietuvą. Mes ir tą patį turime daryti. Tik musų kovą, musų darbas mažesnis, lengvesnis, nereikalaujantis gyvasčių. Ėjimas po namus pas savo brolius ir prašymas savai tautai aukos, juk tai nėra gėda, pasižeminimas ir visai nesunkus darbas, sulyginus su darbu musų bočių, kurie liejo kraują, guldė galvas už Lietuvą.

Pradėjome darbą, ir baigkime. Baigkime nepralaimėję, bet laimėję. Jei visi dirbsime, jau dabar galime sakyti, kad 50,000 dol. surinksime.

Atliko savo priedermę.

Tautos Fondo 49 skyriui, Manchester, N. H., buvome paskyrę iki Kalėdų surinkti 100 dol. Lapkričio 2 d. nuo skyriaus iždininko gavome $129.00. Reiškia, jie netik savo priedermę atliko, bet ir pyrago dar pridėjo. Tą sumą jie sudarė šitaip:

Aukos nuo L. R. K. Visų Šventų parapijos 100 dol.

Tautos Fondo skyr. 29 dol.

Jie sako, kad tai dar ne galas. Nors kolonija nedidelė, bet dar stengsis, idant kuodaugiausia aukų surinkus.

Tai puikiausias pavyzdis kitoms kolonijoms. Visoms reikėtų tą patį padaryti.

T. F. 49 skyrius, Manchester, N. H., buvo pirmas, kuris savo priedermę atliko. Kas kitas?

Seniau paskelbta $646.86
Manchester, N. H. 129.00

Viso Kalėdiniame fon. $775.86

L. Šimutis.

T. Suveinis.

Socijalizmas ir Tikėjimas.

(Pabaiga iš praeito num.)

Šiandien beveik visi socijalistai krikščionių šalyse tą patį skelbia, norėdami įtraukti į savo eiles krikščionis darbininkus. Per tą patį kongresą buvo nutarta reikalauti, kad Bažnyčiai neduotų valstybinės pašalpos; o sekančiame socijalistų susivažiavime buvo išreikšta noras, kad socijal-demokratų partijos nariai nebutų Bažnyčios žymesnėse vietose. Vandervelde tokius santykius su tikėjimu smerkia ir reikalauja galutino "panaikinimo senų tikėjimo prietarų", o vieton jų duoti žmonėms socijalistų mokslą. Vadinasi, socijalizmas kartu nori visuomenės tvarką pakeisti ir naują tikėjimą žmonėms duoti. Toliausia tame dalyke yra nužengęs Bebel, s.-d. lyderis Vokietijoje. Jo brošiuroje "Krikščionybė ir socijalizmas" nėra vietos jokiam tikėjimui. "Tikėjimas, pasak jo, tai tik prietarai, krikščionys — tai kvailiai, norintieji Bažnyčioj nusipirkti sielai išganymą". Jis sako, kad tik ketvirtame amžiuje Kristų pripažino Dievu, tik tada įvedė krikštą ir t. t. Beabejo, visam tam gali tikėti tik vaikai arba žmonės nieko neišmanantieji. Kiekvienoje istorijoje gali rasti, kad tai grynas melas. "Aš", sako Bebel: "priešas netik krikščionybės, bet ir apskritai visų tikėjimų. Žmonių pažangai tikėjimą yra butinai reikalinga pašalinti. Tikintieji, manydami gerą darą, kenkia daugiausia žmonėms... Todel krikščionybė ir socijalizmas priešingi, kaip ugnis ir vanduo".

Kautskis jau mažiau nesąmonių skelbia. Jis gailestauja, kodel istorikai neprirodo, kad Kristaus visai ir pasaulyje nebuvo. Žinoma, žmogus, kuris abejoja, ar buvo Kristus—nėra krikščionis.

Socijalistė Šteinbach Gamburgo suvažiavime, miniai delnais plojant, pasakė: "Mes į jokį Dievą netikime".

"Mes nenutilsime, sako Zinger, kol raudona vėliava neplevėsuos ant visų bažnyčių".

Libuecht rašo: "Musų pareiga išnaikinti tikėjimą ir tik tas yra vertas socijalisto vardo, kas pats budamas netikinčiu, visomis jėgomis padeda platinti netikėjimą".

Lassalio brošiuroje "Nuo idealizmo prie materijalizmo" skaitome: "Laukiniai žmonės, sapnus besapnuodami, nutarė, kad žmoguje yra siela. Nuo to laiko ir tiki į sielą, kurios ištikrųjų nėra".

Taigi, matome, socijalistai netik patys netiki į Dievą, į sielos nemarumą, bet dar stengiasi išnaikinti tą tikėjimą žmonių širdyse. Sunku jiems butų pritraukti prie savęs tikinčius darbininkus, jei jie iš karto pasisakytų kariausią su tikėjimu. Pavyzdžiui, jie sako išsireiškimus: "Tikyba yra privatinis kiekvieno žmogaus dalykas", "mes tikėjimo neliečiame, tegul jis sau lieka" ir t. t., bet praktikoje įvairiais budais stengiasi išvyti tikėjimą iš mokyklų, nes žino, koks tai smarkus įrankis kovoje su tikėjimu. Kad lengviau butų žmones nuo Dievo atitraukti, skelbia visokias neteisingas žinias Dažnai dar prideda kad tai, girdi, mokslo vyrai taip mano. Ištikrųjų gi, kiekvienas rimtas mokslininkas tik musijuoktų perskaitęs jų tas "mokslo" žinias.

Be galo kartus butų žmogaus gyvenimas šiame pasaulyje be tikėjimo. Patys socijalistai netyčiomis su tuo sutinka. Keletas metų atgal s.-d. organas Leipcige rašė: "Nėra gyvenimo po mirties, nėra prisikėlimo, nėra jokios viršgamtinės, Dievo jėgos... Kam gi gyventi ir vargti!!" Ir štai vietoj rojaus žemėje, vietoj žadamosios laimės lieka vien nusiminimas ir šauksmas: "Kam gi gyventi ir vargti!!" Klysta socijalistai manydami, kad laimė žemėje tik tada bus, kada išnyks tikėjimas į Dievą. Tikėjimas niekados negali išnykti, kol pasaulyje žmonės gyvena, negalima yra šiame pasaulyje, nes Kristus, tikras Dievas, tai sakė, Kurio kiekviens žodis yra šventa tiesa. Be reikalo socijalistai aikvoja savo energiją kariaudami su Bažnyčia, nes Bažnyčia yra Kristaus įkurta, kurios "pragaro vartai nepergalės". Daug audringų debesų kilo istorijoje prieš Bažnyčią, bet jie visi išsvaistė. Praeis ir užianti, nors savyje tuščia socijalizmo vėtra. Ateis laikas, stebėsis žmonės, kaip toks vaikiškas mokslas, materijalizmu paremtas, filosofijos žvilgsniu visai be pagrindo, be jokios doros galėjo turėti tiek daug karštų pasekėjų. Ir socijalizmas, kaip tas Babilonijos bokštas, kuriamas išbėgti nuo Dievo, grius bedalinant žemės gerybes, kaip griuvo senasis žydų laikais. ("Iš Vado").

Karės pabaiga kabo kaip ant plauko. Atgauti Lietuvai nepriklausomybę reikalingi pinigai. Bus jie reikalingi ir gavus nepriklausomybę. Lietuvos žmonės pinigų neturi. Mes turime sudėti reikalingas sumas.

Darbuokimės. Remkime Tautos Fondą visomis tinkamomis ir prieinamomis priemonėmis!

CARIZMAS BUVO ŠVELNUS SULYGIUS JĮ SU BOLŠEVIKIZMU.

Iš Rusijos Amerikon tomis dienomis sugryžo Norman Armour iš Chicago. Jis kitados tarnavo Amerikoniškoj ambasadoj Petrograde kaipo sekretorius. Kuomet amerikoniška ambasada buvo perkelta Vologdon, ir Armour ten kartu buvo iškeliavęs. Iš ten paskui jis su ambasada persikėlė Archangelskan. Amerikon sugryžo per Suomiją ir Švediją.

"Petrogradas", pasakoja jis, "buvo visų apleistas ir badu mirštąs miestas, kuomet iš ten iškeliavau. Petrogrado gatvėje, pav., stovi vežiman įkinkytas arklys. Staiga po jusų akių jis nuo alkio krinta ir veikiai nugaišta. Kiek palaukus apspinta nugaišusį arklį žmonės, pjausto jo šmotus ir nešasi namo maistui.

"Bolševikai daugiaus aršesni už buvusius carus autokratus arba jų valdininkus. Carizmas buvo peršvelnus, sulyginus jį su bolševikizmu. Ateinančią žiemą santikiai Rusijoje bus tiesiog neišlaikomi".

DEGTINĖ IR INFLUENZA.

Kad apsisaugoti influenzos, labai madon inėjo vartoti degtinę. Nežinia kas tą nuodą įvedė. Ir šiandie daugelis žmonių, net buvusių pirmiau pilnų blaivininkų, maukia degtinę, pratinasi girtuokliauti ir naikina savo sveikatą.

Nes niekas dar neprirodė, kad degtinės vartojimas apsaugotų žmogų nuo influenzos.

Bet prirodyta, kad susirgusiems influenza degtinės vartojimas yra labai pavojingas daiktas. Taip tvirtina New Yorko sveikatingumo komisijonierius Dr. Copeland.

Tas pat komisijonierius tečiau pažymi, kad prie plaučių uždegimo pasitaiko toks laikotarpis, kuomet degtinės pavartojimas atneša ligoniui naudą.

KARĖ LUIŠŲ ATEITIS.

Apskaitoma, kad šių metų bėgiu iš karės laukų Prancuzijoje į Suv. Valstijas bus pargabenta apie 30,000 amerikoniškų kareivių luišų, ty. be rankų, be kojų ir kitų kuno sąnarių. Kad tuos nelaimingusius jaunus vyrus apsaugoti nuo perdaug juodos jiems ateities, vyriausybė jau šiandie darbuojasi, kad juos apdrausti, prirnošti juos išnaujo prie neprigulmingojo gyvenime stovio.

Tuo tikslu bus įsteigtos įstaigos su mokintuvėmis, kur luiši bus mokinami kokio nors tinkamo jiems užsiėmimo ir amato. Taip ilgai jie bus mokinami, kol pilnai bus išlavinti ir padėti atsakančion darbavietėn arba ofisan.

GERBIAMIEMS PP. VARGONININKAMS.

Pagaminome specijaliai del Jųs Kalėdinius plotkelių kopertus su labai gražiu paveikslu ir parašu. Pareikalaukite, o tuojau išsiųsime tų kopertų kiek tik panorėsi.

DRAUGAS PUBL. CO.
1800 W. 46th St.,
Chicago, Ill.

PUSLAPĖLIS IŠ UŽRAŠŲ KNYGUTĖS AMERIKONIŠKO DETEKTYVO.

Senas Grabauskis, gyvenantis apie 20 metų šale mano namo, kurį aš laikiau už pavyzdingą žmogų, nežiurint, kad jis gimimu nebuvo "yankė", sykį sulaikydamas mane užkalbinė sekančiais žodžiais:

"Ponas Gomkins, ant poros žodžių. Pracitą naktį mes turėjome... netauktą svečią... ir štai jums, kaipo valdžios agentui, noriu apie tai papasakoti."

Aš priėjau arčiau prie gonkų, kad išklausyti senuko papasakojimo. Tuo tarpu per langą iškišo galvą Grabauskienė ir pradėjo vyrą drausti. Aš, nors nesuprantu lietuvių kalbos, bet galėjau suprasti, kad ji jam liepė laikyti už dantų liežuvį, dadedama angliškai: "Juk vienas iš jų pasisakė, kad turis gerą širdį ir kad vargas privertę prie tos nuodėmės".

Žodžiai žmonos padarė įspudį ant senuko. Jis susimaišė ir nutylo.

Kuomet aš pažvelgiau į jį, jis, matomai, suprato mano žvilgsnyje klausimą ir prabilo.

"Taip. Žinote pons Gomkins — žmonos teisybė. Šitas vagis pasirodė toks teisingas, kad gaila net buvo jį išvyti. Jo pasielgimas, persistatikit sau, netiktai mums nepakenkė, bet dar atnešė nemažą naudą.

Štai kaip — staiga pratariau aš. Šita istorija mane labai užinteresavo. Kadangi aš esu policijos departamente specijalistas suradime vagių.

Ir aš nusprendžiau kaip nors sužinoti, kame dalykas.

Malcniai pažvelgęs į senutę, aš pabandžiau patraukti ją, kad papasakotų, ir prabilau:

Jums nėra ko rupinties apie tą naktinį svetį. Sykį mums nėra oficijaliai pranešta, mes jį paliksim nejudinę. Mes daug turime darbo su tais, katrie, žmonėms padaro didelius nuostolius. Mane tas užinteresavo visai iš kitokio atžvilgio. Aš noriu suprasti vagių sielas ir mintis. Prašau papasakoti man šitą istoriją; aš užtikrinu Jus, kad nieko blogo blogo jam nebus.

Grabauskai pažvelgė vienas į kitą. Ji tylėdama palingavo galvą, duodama seniui suprasti, kad papasakotų.

"Žinote pons Gomkins — prabilo Grabauskas. Mano kojos ir dar dreba, kada prisimenu vakarykščią naktį. Tas atsitiko apie pusiaunaktį, kuomet mudu buvome pačiame įmigime. Staiga užgirdau kokį tai šlamėjimą: durys miegamojo kambario atsidarė ir mes, su išgąstimi, pamatėme žmogų, katras tylomis artinosi prie musų, laikydamas rankose revolverį.

Žmona, vienok, staiga atsiėjo į save ir prabylo: "Mes jums viską atiduosim, tiktai paslepkite savo revolverį. Mes du žmonės, o jus — jaunas vaikinas ir esate stipresnis už mudu. Pas mus randasi tiktai vienas dolieris, už kurį mes rengėmės nusipirkti kraujo valymui ir vidurių pataisymui saldainių. Mudu su mielu noru atiduosim jums tą dolierį, o rytoj, nupirkimui tų saldainių, paimsim iš bankos kitą, kadangi senatvėje tankiai mudu turime nemalonumą del negero vidurių veikimo."

Į šitą pasakymą, staiga vagies veidas persimainė. Jis revolverį įdėjo kišenėn ir tuo tarpu ištraukė didelę dėžutę.

"Štai yra tas, kas jums reikalinga" — duodamas žmonai dėžutę pratarė vagis. Neseniai aš vieno žmogaus pavogtoje dėžėje radau tris tokias dėžutes. Nieko daugiau neradęs, paėmiau jas. Ir žinote, kad labai esu užganėdintas, kadangi tie saldainiai pataisė mano vidurius ir sureguliavo valgio virškinimą. Dabar aš jaučiuosi turįs gerą apetitą. Šita dėžutė turi parašą: Gydytojas pavydalc saladinių. Ir ištikro lėšuoja tiktai vienas dolieris.

Mudu su žingeidumu išklausėme geraširdžio vagies. Žmona paėmė nuo jo dėžutę ir tiesia paduoti jam dolierį, bet vagis atsisakė.

"Paskutinio dolierio aš neimčia dargi nuo jaunų žomnių, tuo labjau nuo senų. Gi už vaistus padėkokit tam žmogui katras del gero kenčiančiųjų išrado geriausią priemonę, vadinamą "Gydytojas pavydalc saldainių".

"Atsisveikino ir išėjo, nieko nepaliesdamas".

Tai ištikrųjų retas toks atsitikimas — pratariau. Pasitaiko, kad kartais ir žmogžudžiai turi gerą širdį.

"Pažymėtina ir tas dar" — tarė senukas. "Kuomet vagis apleido musų namus, mudu su žmona tuojau paėmėm po 3 saldainius Partola ir dabar jaučiamės kaipir atnaujintu. Tokią tai nepaprastą spėką turi saldainiai Partola."

"Žinote" — dadėjo senutė. "Šiandie vyras užsakė dvi dėžuti. Mudu persitikrinome, kad tikri Partola saldainiai sutaiso ir sureguliuoja vidurius, ir išvalo kraują. Tuos saldainius galima gauti tiktai sekančiu adresu:

APTEKA PARTOSA, 160 2nd AV., DEP. L. 4, NEW YORK.

(29)

Amerikos Lietuvių Tarybai.

Misijos Europon raportas No. 1.

Gerbiamieji:—

Amerikos Lietuvių Tarybos misija Šveicaruose susiėjo su šiais vyrais iš Lietuvos: A. Smetona, Lietuvos Valstybės Tarybos prezidentu, kanauninku Alšausku, Martynu Yču, kun. Dr. Purycku, profesorium Valdemaru ir kun. Petruliu. Paskutiniu du išvažiavo Munchenan Vilniaus vyskupo reikalais.

Ištisą savaitę konferavom oficijaliai ir privačiai su minėtais atstovais iš Lietuvos ir Šveicarijoje gyvenančiais lietuvių veikėjais: Gabriu ir kunigais: Bartuška, Dzimidavičium ir Steponaičiu.

Pasirodo, kad vokiečiai vis dar nesiliauja rekvizuoti, ypač valgomų produktų, ir iš čiulpia iš Lietuvos, ką tiktai gali.

Kad ir po tukstančių (suviršum 10,000) prašymų nuo giminių ir Valstybės Tarybos protestų, vokiečiai lietuvių karės belaisvių nepaleidžia iš Vokietijos Lietuvon ir stato juos amunicijos ir ukės darbuosna. Jei paliuosuoja, tai tik ligonius jokiam darbui netinkančius.

Belaisvių, dirbančių amuniciją, padėjimas tiesiog pasibaisėtinas: dirba kaip gyvuliai ir maitinasi vandeninė zupe ir trupučiu duonos. Ukės darbus dirbantieji gauna šiaip-taip pakenčiamą užlaikymą. Prieš barbarišką vokiečių su belaisviais elgimąsi rengiamės protestuoti.

Lietuviškas [illegible] darinėti didžiuoj [illegible] vokiečiai visgi [illegible]

Gruodžio 11 d. 1917 m. lietuviai užreiškė visišką Lietuvos nepriklausomybę suverenišakumą ir Lietuvių Tautinė Taryba paskelbė Lietuvos Valstybės Taryba, augščiausia ir vienintelė Lietuvos valdytoja. To musų Tarybos žingsnio vokiečiai labai nekentė ir stengėsi uztylėti savo spaudoje ir užsienin neišleisti. Bet vienas laikraštis iš neatsargos tą faktą paskelbė, o vėliau ir užsienin žinia išsprudo. Tad galų gale vokiečiai buvo priversti formaliai ir oficijaliai Lietuvos visišką nepriklausomybę ir Lietuvos Valstybės Tarybą pripažinti. Bet tas pripažinimas pasiliko tik ant popieros, nes ir lygšiol Ob-Ostas valdo Lietuvą, o Lietuvos Valstybės Tarybai pripažįsta tik patariantį, o ne sprendžiantį, balsą.

Kada Lietuva pasiskelbė visiškai nepriklausoma valstybe ir jos nepriklausomybę Vokietijos valdžia buvo priversta pripažint, tada atsidarė durys Lietuvos aneksijai ar inkorporacijai Vokietijos imperijon ar kurion nors vokiečių karalijon. Vokiečių valdžia, vis dar pasitikėdama savo militarei galybei, gailėjosi, kad ir ant popieros pripažinusi Lietuvai nepriklausomybę. Tad Lietuvos nepriklausomybės reikšmei sumažinti ir ją prie Vokietijos ankštai pririšti Berlino junkeriai sumanė peklišką sumanymą: "nepriklausomą" Lietuvą sujungti dinastijos ryšiais su kuria nors vokiečių karalija, greičiausia su Saksonija. Tam sumanymui vykinti jie paleido darban visą diplomatijos mašineriją, prieš kurią lietuviams sunku buvo spirties.

Vokiečių junkeriai skubiai rengėsi sujungti Lietuvą su Saksonija dinastijos ryšiais. Lietuva, susijungusi su Saksonija, butų valdoma saksų karaliaus paskirto general-gubernatoriaus, nes pats karalius gyventų Saksonijoje, o ne Lietuvoje.

Esą ir daugiau priežasčių, kurios privertusios visas partijas (išskyrus kairesnius socijalistus) tapti monarchistais (taip Santaros lyderis baronas Šilingas irgi tapęs monarchistu). Štai kaip kurios tų priežasčių:

1) Rusijoje buvusieji lenkų pulkai sugrįžo vokiečių užimtan plotan ir tapo nuginkluoti. Bet daugelis tų lenkiškų kareivių, ypač kurie kilę iš Lietuvos, esą išskirstyti po Lietuvos dvarus ir o kolicas ir esą pasirengę užvaldyti Lietuvą, prijungti ją prie Lenkijos arba bent sukelti lenkišką anarchiją, kada vokiečiai iš Lietuvos pasitrauks.

Daugelis lietuviškų bolševikų (tankiausia 4 — 5 klesos gimnazistai) sugrįžę Lietuvon su didele suma išvogto [illegible] aukso (keli tokie bolševikai turį net nuo 100,000 iki 200,000 rublių). Su tais pinigais jie jau varą savo peklišką agitaciją: spaudžina lapelius, [illegible] ir t. p. Vokiečių kommendantai [illegible] lietuvai greta [illegible] pavojaus net iš kelių pusių: bolševikų, lenkų, [illegible] apsilankymas neaiškus. Valstybės Taryba, visa [illegible] negalės organizuoti lietuviškos [illegible] vokiečiai [illegible] jau butų an [illegible] klausimas [illegible] jok karalius [illegible] be lietuviškos gvardijos.

2) Karaliui esant, susitvertų stipri valdžia, pasiskolintų [illegible] įsisteigtų valstybės bankas. Lietuva gautų paskolą, sustotų miškus vogę ir t. p.

Bolševikų anarchija, lenkiškas pavojus ir musų valstybės gyventojų mišrumas [illegible] tai, kad monarchistais virtę net tokie žmonės, kurie visą savo gyvenimą atvirai monarchijos priešai buvę.

Pranešta dasytiės ir kandidatą Lietuvos sostui. Erzbergeris ir Reichstago socijalistų didžiuma nurodžiusi kunigaikštį Urachą, kuris esąs stipraus ukiško proto, geras katalikas ir socijalistų mylimas. Jis esanti net 1-1000 Mindaugo kraujo dalelė. Dabar jis yra vokiečių armijos generolas. Turto nedaug teturįs, o prusiškų pažiurų visai neturįs. Lietuviai ir kreipėsi prie jo. Išdirbę rodos 13 sąlygos paragrafų, kuriuos jis priėmęs ir pasirašęs. Vokiečiai aneksijonistai darą visa, kad tik neišleisti Urach'o iš kariuomenės ir neužleist ant Lietuvos sosto.

Padarytųjų gi sąlygų mintis esanti tokia:

Dabar rašoma konstitucija ir karaliaus teisės tvers tik dešimčiai metų. Po 10 metų Lietuvos parlamentas pertaisys konstituciją ir karaliaus teisės.

Visi ministeriai bus atsakomybėje prieš Lietuvos parlamentą.

Karaliaus dvaro kalba bus lietuviška. Jis jau dabar mokąs lietuviškai "Tėve musų".

Tik trečdalis dvaro tarnų tegalės buti svetimtaučiai, o du trečdaliu — lietuvių.

Karaliaus vaikai turės buti auklėjami lietuviškose mokyklose.

Pats karalius galės išvažiuoti iš Lietuvos ne ilgiau, kaip dviem mėnesiam.

Karalius prižada sergėti Lietuvos žemę nuo svetimtaučių kolonizacijos.

Jis turi buti pakantus visoms Lietuvos tikyboms.

Tarp Amerikos delegatų iš vienos pusės ir Europos lietuvių iš kitos — kilo daug ginčų. Amerikos delegatai kaip buvo, taip ir pasiliko principe respublikonai, ir į karaliaus klausimą žiurėjo passyviškai. Visi ginčai užsibaigė tuomi, kad Europos lietuviai, atsižvelgdami į realę politiką, eis keliu, kuriuo jie pradėjo eiti, o Am. Liet. Tarybos atstovai valdymosi formą palieka Lietuvos gyventojams rišti.

Nors monarchistų Lietuvoje pilna, bet pro-germanų tai nėra. Visa Lietuva prieš vokiečius sukiltų, jei užgirstų, kad lietuviška kariuomenė iš šiaurės - rytų prisiartina prie Lietuvos sienų. Vokiečiai tą nujaučia, todėl ir nepavelija organizuoti lietuviškos kariuomenės ir atima visokios rušies ginklus. Sako, net delgių, skaitlių surašę, kad pavojingesniame momente žinotų, kur ir kiek jų randasi.

Vyskupo Karevičiaus karės štabe apsilankymas buvęs bažnytinis, o ne politiškas, reikalas. Prie to vokiečių korespondentai (netikrojo šviesoje jo kalbą nušvietę.

Politikos dirvoje rengiamės prie daugelio svarbių žygių. Visųpirma, reikia kuogreičiausia atidaryti Am. L. Tarybos biurą su rimta atstovybe Paryžiuje. Jei mes nepasiskubinsime, tai gali buti lenkai ten ir tokiu kalbės lietuvių vardu ir gal atidarys "lietuvišką" biurą su lenkišku personalu, iš pačios Lietuvos kilusių. Tokį špošą ten ukrainiečiams jau iškirto Ukrainos rusai.

Paryžiaus atstovybė, sulyg musų plačiai apkalbėto projekto, susidetų iš vieno francuzo, vieno amerikono ir vieno ar dviejų lietuvių. Dirbti jam dar dvi stenografės. Užlaikymas apsieitų mažiausia $1000.00 kas mėnuo, o gal ir daugiau. Sulyg biuro personalo ir jo pozicijos — suma nedidelė. Kol dar nepajėgsime tokio pat biuro atidaryti Londone tai iš Paryžiaus turės važinėti vienas atstovas ir atlikinėti svarbesnius reikalus.

Išsivežėme iš Tautos Fondo $10,000.00 šelpimo reikalams, o tik $5,000.00 politikai. Kadangi "Lithuanios" komitetas dabar negali be [illegible] maisto [illegible] reiks atlulai padaryti: politikai naudoti $10,000.00, o studentų šelpimui — $5,000.

Šveicaruose esančioms politiškoms įstaigoms (išskirus — kun. Viskontui, [illegible]) leistas knygas, pinigų nedhosime, nes jos gauna iš Lietuvos ir šiaip taip išsiverčia.

Kalbant apie pinigus, reikalinga skaitlinis priminti Amerikos lietuviams, kad ne tik biurams Paryžiuje, Londone ir gal Skandinavijoje reiks nemažų sumų pinigų, bet prie Taikos Kongreso prisirengti reiks dar daugiau. Bendrame posėdyje su Lietuvos atstovais ir Šveicariškiais apskaitėm, kad Taikos Kongresui musų reiks turėti mažiausia 2 milijonu franku. Vieną milijoną franku apsiėmė pagaminti Lietuva, o antrą milijoną (arba $200,000.00 su viršum) turėtų Amerikos lietuviai duoti. Tai aišku, kad tuojaus privato Amerikoje prasidėti piniginė ofensyva.

Svarbu ir reikalinga bendram politikos darbui dėtiės kartu su latviais ir kitomis Pabaltmario tautomis. Kiek matyti iš latvių spaudos, iki birželio 1918 m. jie reikalavo tik plačios autonomijos Rusijos ribose. Juose ir visada buvo stambaus elemento, stovinčio už Latvijos neprigulmybę, bet tas elementas visados buvo mažumoje žmonėmis ir drąsa. Tik dabar, kada Rusijos bolševizmas aiškiai latvius apvilė ir mulėjo jiems taip daug narsaus kraujo — jie atsisuko nuo Rusijos ir pareikalavo visiškos neprigulmybės. Štai ką rašo tik dabar pasirodęs rugsėjo No. "Pro Letonia":

Tautinės Latvių Tarybos Delegacija Užsienyje.

"Tautinė Latvių Taryba Petrograde nutarė reikalauti nepriklausomos Latvijos, apimančios Kuršą, pietinę Livoniją ir Latgaliją, ir įteikti šį reikalavimą visuotinam Taikos Kongresui. Šiam nutarimui pildyti aliantų ir neutraliems valdžioms išrinkta tam tikra delegacija. Ši delegacija turi išplėsti propagandos darbą, pradėtą tam tikros Tautinės Tarybos sekcijos užsienyje, viešai paskelbti ir valdžioms pranešti Latvijos [illegible] ir, kadangi musų valdžia tai jau padarė, protestuotų prieš vokiečių išrišimą Baltiko klausimo, butent: prieš nulatymą iš Latvijos ir Estonijos vienos baltų valstijos, — prie Prusų prijungtos. Delegacijos nauju dalis jau išvažiavo Archangelskan, kad sėsti laivan.

Delegatas, įgaliotas atstovauti Tautinę Latvių Tarybą Anglijoje ir Skandinavijos šalyse, ekonomistas S. Meierovics, jau pribuvo Švedijon; tarp kitko Švedijoje įsisteigė latvių biuras, kuriam vesti paskirtas latvių rašytojas K. Ezwin. Užbaigęs savo misiją S. Meierovics važiuos Londonan, kur apsigyvens ilgesniam laikui.

Sulyg musų gautų informacijų, ir Šveicarijon pribus porą latvių delegatų. Dabar gi Šveicaruose yra apie 30 latvių inteligentų, tarp kurių keli fizikas yra stambus veikėjai ir [illegible] su kuriais mes rengiamės prie Lietuvių-Latvių Konferencijos, iš kurios gal but įsikurs bendra Lietuvių-Latvių Taryba.

Jau sustatėme rezoliucijas reikalaujančias, kad vokiečiai paliuosuotų lietuvių karės belaisvius, ištrauktų iš Lietuvos savo kariuomenę ir nesikištų į Lietuvos valstybės vidujinius reikalus.

Šias ir kitas rezoliucijas ir smulkius priėjusime antrame raporte.

Visa, ką šiame raporte parašėme, yra paimta iš faktų ir musų girdėtų žinių. Savo gi galutino nuosprendžio dar nedarome, tik laikomės respublikoniško principo.

Už misiją

Kazys Pakštas,
Sekretorius.

Lausanne,
rugsėjo 28 d., 1918.

DIDELE LIETUVIO KRAUTUVE

Užlaikau didelį pasirinkime Laikrodėlių, žiedų, Branzalietų ir kitus auksinius daiktus. Kainos ant tavorų pas mane nėra pabrangintos, nes tavoras yra nupirktas tada, kada buvo pigus laikai.

Lai Skamba Dainelės Musų Prigimto Krašto Jusų Namuose.

6000 Lietuviškų Rekordų, keletą čionai paminėsiu, kaip daugeliui žinomų ir naujų visai nežinomų:

No. 6318 Skubink prie kryžiaus ir Sveika Marija, giesmė.
64363 Mielą Tėvynės. Nerūmu ir sunku gyventi. Duetas.
E2357 Kur Bakūžė samanota ir Ant Marių kraštu. Dainos.
E3905 Ant Tėvelio Dvaro ir Nesigraudink Mergužėle. Choras.
3906 Bijunėlį žalsasis ir Važiavau dieną. Choras.
E2360 Varpelis, Valcas ir Lietuvių kapelija.
E1700 Galiopas ir graži polka ant armonikos.
E2000 Krakavjakas ant armonikos.
3414 Dėdukas polka ir Saldžiosios lupos valcas.
E2283 Atsisveikinimas. Polka. Militariška orkestra.
Alpų kvietkos. Polka. Militariška orkestra.
E2624 Sieratjauk. Polka-mazurka. Armonikų duetas.
Kur upelis teka. Polka. Armonikų duetas.
E3840 Ant kalno karkliai siubavo. Mikas Petrauskas, tenoras.
Saulelė nusileido per naktelę. Mikas Petrauskas, tenoras.

Čionai šią dvi seniausios ir populeriškiausios Lietuvių liaudies dainos, kurias dainavo gerai žinomas lietuviams tenoras su stebėtinu jausmu, kuris labai gerai žino kaip išreikšti Lietuvių muziką.

E3620 Ant Šešupės kranto. Polka. Armonikų duetas.
Lelijos žiedas. Valcas. Armonikų duetas.
E3941 Atėjo žiemelė. Mikas Petrauskas, tenoras.
Vai kad aš išėjau. Mikas Petrauskas, tenoras.
E3842 Sveika Marija. (Marė Karužiutė, soprano
Ave Maria. (Lotiniškai). O. Loller, soprano.

Dvi begalo dailiatnos religiškos giesmės, viena pagarsėjusios dainininkės Marės Karužiutės, antroji "Avė Maria" giedama lotiniškoj kalboj, akompanuojant stebėtinai gražiai muzikai, Olga Loller.

Kaina rekordų po 85c. vienas.

Gramafonai nuo $10.00 iki $250.00

Parsiduoda ant lengvu išmokėjimu.
Katalogas Knygų, Rekordų, Gramafonų, Auksinių daiktų visiems ant pareikalavimo, persiunčiame dykai, visokius tavorus prisiunčiame į kitus miestus už prisiuntimą nieko nerokuojame.

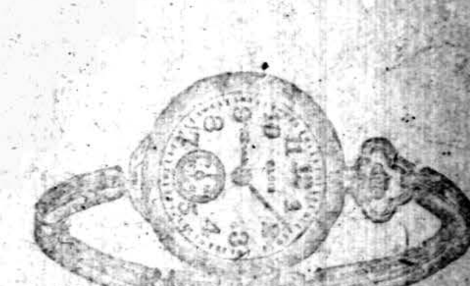

JUOZAPAS F. BUDRIK
3343 S. Halsted Street Chicago, Ill.

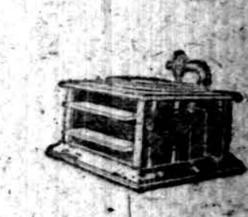

Krautuvė atdara nedėliomis iki 6 val. vakare.

REIKALAUKITE.

Blogi vaistai o jų galybės yra negali niekuomet buti paskmingi del ligonių. Geri vaistai yra visuomet paskmingi ir žmones ją reikalauja. Nes ką tik aplaikiau laišką perskaitykite ką rašo: "Potter, Nebr. Spalio 21, 1918 —Prisiuskite man Triners American Elixir Wine. Nes jeigu nes jis tai gal šiandiena negyvenčiau. Kiekvienas kuris kur negali nuo gėli arba turi skaudėjimus vidurių turi jį vartoti. Jis man pagelbėjo ir aš patariu kad visi kiti jį vartotų. Jusu Dvorak Barbara. Kad nori gauti tuos pačius rezultatus tai reikalauk Triner American Elixir ir jokių imitacijų nepriimk. Visose vaistynyčiose $1.10—o jeigu nori atsikratyti Rumatizmo, neuralgijos, lumbago ir supuštimo reikalaukite Triners Linimento kuris ineina buteliuose 35 ir 65 vaistynyčiose, per pačtą 45 ir 75—Joseph Triner, 1333-43 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Triners American Elixir of Bitter Wine, Triners Angelica Bitter Tonic ir kiti Triners Vaistai bus gaunami visose vaistynyčioj kur tiktai užlaiko vaistus. Triner Laboratorija yra labai užimta dirbimo vaistų del Valdžios ir todėl daugiau neišpildys užsakymo, bet patariam visiems biznieriems ir kitiems nusipirkti tiesiai iš aptiekų. (Apg.)

DR. SIGMUND MANN
Daktaras ir Chirurgas
MIESTO OFFISAS
Michigan Boulevard Bldg.
Suite 222
Michigan Ave. kamp. Washington gatvių
Adynos nuo 10 ryto iki 2:30 piet.
OFFISAS
4146 W. 26th gatvės
Kamp. 52nd Ave., Cicero, Ill.
Adynos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12.
Telefonas Cicero 639
Namų Telefonas Lawndale 2586

Kur Laikote Savo Pinigus?

Saugiausia padarysite, jeigu padėsite į visiems žinomą DIDŽIAUSIA visame Bridgeporte Valstijinę

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK (Steito Banka)
1112 W. 35th Street, Chicago, Illinois.

Turtas $4,000,000.00

SUVIENYTŲ VALSTIJŲ VALDŽIA, Pačtų bankai, Steitas Ilinois, Miestas Chicago ir Didžiausios Korporacijos laiko savo pinigus į CENTRAL MFG. DISTRICT BANK. Ši banka YRA TAIP GERA, kaip didžiausia Amerikoje ir parankį žmonėms, kas link vietos, valandų ir kalbos. CENTRAL MFG. DISTRICT BANK yra pilnai LIETUVIŠKA VALSTIJINĖ BANKA ir lietuviai čia gal atlikti VISUS savo reikalus prigimto kalboje. Ne atidėliokite pradėjimą dėti pinigų į banką ant toliaus, bet pradėkite kaip greičiau. Ne laikykite sunkiai uždirbtus pinigus namie, pric biznierių ant palaikimo arba kitose nesaugose vietose, kur kas valandą gal jie žuti, bet atneškite juos į ŠIĄ DIDŽIAUSIĄ VALSTIJINĘ BANKĄ, kur pinigai bus VISIŠKAI SAUGIAI, gausite 3 procentą ir pinigus ant kožno PAREIKALAVIMO.

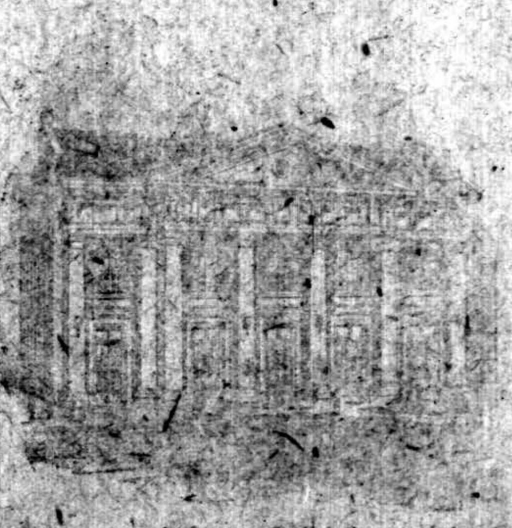

Central Manufacturing District Bank
(State Bank)
1112 W. 35th Street
Tarpe Morgan ir Racine gat.
CHICAGO.

Atdara: Dieną 2 po pietų Subat., 9 iki 1 po pietų.
Vakarais: Utarnike ir Subatoje nuo 6 iki 8 val. vakare.

S. L. FABIJONAS, Liet. Skyr. Ved.
A. PETRAITIS, Real Estate ir Insurance Vedėjas.

PRANEŠIMAS

Šiuomi pranešame kiekvienam šėrininkui, kurie [illegible] LIBERTY LAND AND INVESTMENT KOMPANIJOS [illegible] metinis susirinkimas [illegible] dieną 1918 m., [illegible] 3138-3142 So. Halsted St., Chicago, Ill., ant kurio bus rinkimas Direktorių ir Valdybos. [illegible] Certifikatas bus reikalingas parodyti del įžangos taine.

KVIEČIA VALDYBA.

KAS LAUKIA KAIZERĮ PRAGARE?

(Šių laikų juokas).

— Ei, kas ten, po šimts nelabųjų, tiek šauksmo ir alaso?! — sušuko Liuciperius, iššokdamas iš pilno smalos su siera katilo, katrame maudė du vokiečių submarinų kapitonu.

— Nelaime! nelaime! nelaime! — rėkė visa kosere pametęs darbą velniukštis, katras nitavo naują didelį katilą sutalpinti visokius spekuliantus ir išnaudotojus.

— Ar žinai ką, kunigaikšti, ar žinai — Vokietijoj užsidegė revoliucija! — dejavo paspaudęs uodegą velniukštis. Žmonės it vilnys banguoja. Gi bėdinas musų tas Vilius pradeda netekti po kojomis žemės, ant kurios dar galėtų atsistoti. Prieš jį atsiveria baisi pražuties bedugnė. Monarchijos sostas jau svyruoja, gi kaizeris nusitvėręs jo laikosi dar lygiai kaip skęstantis skustuvo.

Liuciperius, klausydamas to su didžiausio atyda, net pabalo nuo susijaudinimo. Kad vokiečių liaudis nerimauja, kad senai jau yra nepatenkinta, kad niurna lyg luokys retežiuose, tai Liuciperius apie tai jau netik girdėjo, bet ir žinojo. Bet kad ta liaudis bandytų pakelti revoliuciją prieš savo monarchą, numesti nuo savęs militarizmo jungą ir atsikvėpti tyru demokratišku oru, tai šito nekados nesitikėjo.

— Hm... sumykė Liuciperius. Tai skandalas ant skandalų. Gaila man Viliaus, labai gaila. Juk ta geriausias po Bismarko buvo mano įpėdinis visoj Vokietijoj. Dažnai aš kartojau: O, vargšas, nelaimingas Viliau! O, geriausias mano mokiny, koki tik kada turėjau! Tokio tai galo sulaukei. Džiaugiausi žiurėdamas į tavo darbus. Gerėjausi tavimi, kada mačiau kaip Belgiją, gražią šalį, vertei į griuvėsius. O, tai buvo darbas, vertas specijalio atlyginimo.

— Pavelyk man, kunigaikšti, atkrėpti jusų domą į tai — prabilo vėl velniukštis, kad kaizerisgi netik Belgiją, bet ir kitas gražias šalis pavertė į griuvėsius. Jurėse jis taipgi pasižymėjo. Su pagelba Tirpitzo ir kitų daug, kunigaikšti, daug jis visoko atliko. Skandinime laivų neutralių šalių jis pasirodė gabiausias. Net ir tų laivų nepraleizdavo nenuskandinęs, katrie vežė mergaites-mokines. Deportavimas civilių žmonių į Vokietiją; sušaudymas tukstančių nekaltų žmonių; žaginimas moterių ir mergaičių užimtose šalyse; bombardavimas katedrų ir bažnyčių; vartojimas nuodingų dujų; pamynimas visų tarptautinių teisių — o tai gražiausieji kaizerio darbai, už kuriuos vertas yra gausiausio apdovanojimo. Jo vardas privalo but išrašytu ant žymiausio pragare paminklo. Mano jaunystėje nei sykį neatėjo galvon mintis, kad rasis kur-nors toksai, katras nuodingomis dujomis kariantų su priešu. Bet Vilius tai daro.

— Puikiai nupasakojai, drauge— atsakė Liuciperius. — Vilius, tai išmintingiausias iš visų pragaro mokinių. Tai budelis ant budelių. Kuomet jis jau papuls mano rankosna, tai, be abejonės, jį paliuosuosiu nuo mažesnių terorų, bet išsykio pakelsiu augštesnian kursan. Cha, cha, cha! — Nežinau net dar kuomi jis reiks ir apdovanoti. Jis puikiai pasižymėjo, dargi ir užimdamas priešo pozicijas, nes užimtuosius ir sužeistuosius karevius sykiu surinkdavęs kruvon, apliedavęs smala arba gazalinu ir padegdavęs

— Taigi, taigi, kunigaikšti — pertraukė velniukštis. — Teisybę sakai. Ir aš nesykį taipgi galvojau, kokią dovaną jam pragare suteiksi, kunigaikštis Kuo mes jį čia pavaišinsim? Jis taip gerai pažįsta visus pragariškus darbus, katruos pravedė ant žemės, kad net abejoju, ar kunigaikštis išgalvosi žiauresnius. Tai negirdėta ant žemės tų darbų amatorius. Prieš kaikuriuos jo darbus, ištikro, tai net vsas pragaras drebėdavo Mano manyme, gal jį labjau nubaustų Dievas Sutvertojas, paimdamas Dangaus karalystėn, nes tenai jis nerastų nei vieno sau draugo, butų atvicinėtas. Bet pragare jis jausis kaip namie, nes čia randasi jau kaikurie jo generolai, laivų ir submarinų kapitonai. Čia jam bus šimtą sykių geriau, kaip danguje.

— Nesirupink perdaug, drauge — glostydamas uodegą atsakė Liuciperius. — Tame mano galva. Kuomet jis pateks čionai, tai aš jį pavaišinsiu tuo, kuo dar ikišiol nei vieno nevaišinau; pavaišinsiu tuo, kas nei vienam iš jusų net nesisapnavo. Senai aš jau rengiu šitą Viliui.

Tai pasakęs, Liuciperius padavė savo dešinę velniukščiui, trenkė į šalį skauradą, katroje spirgėjo Bismarkas, garsiai nusijuokė, nuo ko net visas pragaras sudrebėjo, pliaukštelėjo uodega ir pasinėrė vėl smalos katilan, katrame buvo tuodu vokiečių submarinų kapitonu.

Palikęs velniukštis ilgai stovėjo ir laukė Liuciperiaus pranešimo, ką tokio slapto turi jis pagaminęs Vokietijos kaizeriui.

Liuciperiaus nesulaukė.

Kuo Liuciperius pavaišins kaizerį? — Kuo?...

Sulig angliško, sudėjo.

Musė.

PATARIMAI SVEIKATAI PALAIKYTI, KASDIEN PILDOMI.

1. Nakties metą naudok miegui ir poilsiui. Kelkis miegojęs nemažiau 6 ir nedaugiau 8 valandų. Tik vaikams reikia miegoti 9, 10 arba 11 valandų.

2. Atsikėlęs išvėdink butą, atidarydamas langelį, langą, duris, arba užkurdamas kakalį (pečių).

3. Sutvarkyk guolį (lovą), nušluostinėk dulkes, iššluok aslą (grindis), sušlakstęs ją grynu vandeniu. Rubus, patalinę ir avalinę išdulkink ir išsvaistyk lauke (ore).

4. Nespjaudyk ir nešnypšk nosies į aslą, bet į nosinėlę arba į tam paskirtą sudelį. Su kojomis nenešk purvo į butą. Nelaikyk gyvulių bute.

5. Apsivalęs butą, nusimazgok rankas muilu ir apsiprausk veidą. Rankas mazgok kaskart, prieš valgymą. Pirtį atmink lankyti nerečiau, kaip per dvi sąvaiti kartą.

6. Valgyk ir gerk namie arba valgykloje nemažiau 3 kartu ir nedažniau 5 kartų į dieną. Nesipratink valgyti vaikščiodamas arba važinėdamas.

7. Valgyk ir gerk tik švariai priruoštą valgį ir gėrimą. Vengk vartoti nevirtų arba nekeptų daiktų. Nusimanyk sotumą: nevalgyk kol po krutine ima spausti arba pilvą verž ti.

8. Devėk trejopus rubus: apatinius, mainomus į savaitę kartą pavelkamus ir viršutinius, prisitaikindamas oro šilumai. Nesipratink prie šiltumo, daugelį rubų vilkėdamas.

9. Neduok kunui ataušti, stovėdamas šlapioje vietoje, ant vėjo arba budamas pasnuogis. Atšalus kokiai nors kuno daliai, krutink ją ir trink, kol sušils. Nušalus gi trink sniegu, kol paraudonuos.

10. Darbą dirbk galvodamas, kad bereikalo jėgų neaikvotum ir uždavinį pasiektum be paskutinių jėgų įtempimo ir didelio nuovargio.

11. Sušilus prie darbo norint atsilsėti, nestovėk ant vėjo ir nesigulk ant šaltos žemės, bet prisidenk viršutiniu rubu arba įženk į butą; negerk šalto vandens, ypatingai daug. Šlapius rubus ir apsiavimą mainyk sausais.

12. Pailsiui ieškok ramumo, kad niekas neerzintų ir liuosai galėtum sėdėti arba gulėti. Naudokis grynu oru.

13. Svetimų daiktų nevartok, nenuvalęs jų: šaukštą, šakutę, peilį ir stiklą karštu vandenu numazgok; servetką, nosinę ir visus plovimus išsutink, viršutinius rubus iškaitink prieš saulę, jeigu dezinfekcijos negalima padaryti.

14. Nesibučiuok su nesveikais arba ir visai su nieku. Ligonių be reikalo ir be atsargumo nelankyk. Nerukyk papirosų, buvusių kito burnoje. Nevalgyk iš vienos lėkštės su nesveiku.

15. Susirgus gydytojo patarimo ieškok. *Gyd. Bukontas.*

Ant Pardavimo Murinis namas. Penki kambariai su maudykle arti 115-tos gatves, Kensingtone. Kaina $2200.00. Inešti mažai reikia. Atsišaukite J. M. Gibbons & Bros. 11363 Michigan Ave.

Ant Pardavimo Murinis namas septyni kambariai ir maudykle arti gatvekarių linijos. Kaina $2400.00 Inešti mažai reikia. Atsišaukite pas J. M. Gibbons & Bros. 11363 Michigan Ave.

Ant Pardavimo — Dviejų pagyvenimų medinis namas, ant Michigan Ave arti 118th gatves. Kaina $3200.00. Šis ypas pritaikinsime prie pirkėjo. Atsišaukite pas J. M. Gibbons & Bro. 11363 Michigan Ave..

Ant Pardavimo Dviejų pagyvenimų medinis namas ant 117th gatves arti Michigan Ave. Kaina $3200.00. Atsišaukite pas J. M. Gibbons & Bro. 11363 Michigan Ave.

A. ✝ A.

Jonas Čeponis

Mirė 15 d., spalio, 37 metu amžiaus, paėjo iš Kauno Gubernijos, Panevežio Pavieto, Smilgiu Parapijos, Tarvidu sodos. Amerike išgyveno apie 12 metų.

Velionis pirmiau gyveno Kingston Penna., o paskutiniais 5 metais gyveno Chicagoje. Jis turėjo broli Kingstone. Tegul brolis ar gimines atsišiaukia nes liko jo turto sekančiu adresu:

Povilas Staišiunas,
2322 N. Lockwood Ave.,
Chicago, Ill.

DIDELIS VAKARAS

Kurį Rengia

: Moterų Sąjungos 3 Kuopa :

Statо Scenoje

"Ne Mirtis Bet Pinigai"

Nedelioje, Lapkričio 10, '18

DIEVO APVEIZDOS SVETAINEJE 18 ir Union Ave.

Pradžia 7 val. vakare.
Visi yra nuoširdžiai kviečiami atsilankyti ant šio puikaus vakaro.
Visus kviečia KOMITETAS.

EATONIC
FOR YOUR STOMACH'S SAKE

Po valgiui neužmiršk, kad geriausias valstas tavo skilviui yra EATONIC. Prašalina visus nesmagumus tos vidurių ligos; paeina iš nėgero suvirškinimo, o tas reiškia, kad reikia pamėginti vieną. Parduodama pas visus aptiekorius.

DR. LEO AWOTIN
Gydytojas, Chirurgas, Akušeris
1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviškai, latviškai ir rusiškai.
Valandos: 10—12 rytą; 6—9 vakare. Tel. Canal 4207

DR. A. R. LAURAITIS,
Lietuvis Dentistas
2873 W. 22nd STREET
Marshall Square Theater Bldg.,
CHICAGO, ILL.

Pastor Koenigs Nervine

NERVIŠKUMAS PER 2 METU.

2546 E. 29th Str., Cleveland, Ohio. Vasario 1917 m.

Aš buvau labai kankinamas nerviškumo ir negalėjau dirbti per 2 metu. Aš buvau ligonis, vienas iš mano draugų patarė vartoti Pastor Koenigs Nervine, pirmas ½ butelio man tuojaus pagelbėjo ir aš vartojau kol pasveikau ir galėjau dirbti.

Užtat patariu kiekvienam jį vartoti, nes tai geriausias vaistas nuo nerviškumo ir kas jį vartos, tas nepasigailės.

Aš turiu tokią viltį į jį, kad niekados nebunu be jo namie ir tankiai prisieina savo draugams bei pažystamiems duoti apie ½ butelio, kad priduoti greitą pagelbą.

A. Adkins.

DYKAI Labai puiki knyga apie Nervų Ligas ir sampelinis buteliukas siunčiamas kiekvienam. Neturtingi ligoniai taip pat gauna vaistus dykai. Sutaisyti per Rev Father Koenig, Fort Wayne, Ind., nuo 1876 m. ir dabar per
KOENIG MED. CO., Chicago, Ill.
62 W. Lake St., arti Dearborn
Parduoda Aptiekose $1 bonka, 6 už $5

DR. K. DRANGELIS
DENTISTAS
3261 S. Halsted St.,
Phone Drover 5052 CHICAGO

DR. J. KULIS
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS,
3259 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterų ir vaikų.
Priėmimo Valandos: nuo 9 ryto iki 12; 3 iki 9. Nedėliomis nuo 9 iki 2 po pietų; nuo 6 v. iki 8 v.

P-lė E. G. MAKAR
PIANO MOKYTOJA
4515 So. Wood St.
Duoda lekcijas skambinimo pianu pagal sutartį.

Resid. 933 S. Ashland Blvd. Chicago
Telefonas Haymarket 2544
DR. A. A. ROTH,
Rusas gydytojas ir chirurgas
Specijalistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago
Telefonas Drover 9693
VALANDOS: 10—11 ryto 2—3 po pietų: 7—8 vak. Nedėlioms 10—12 d.

NUSIPIRK MOSTIES.
Tai BUSI GRAŽUS! Ją išdirba Menthelatum Co. Prieš eisant gult ištepk veidą mosčia per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaisčiu baltu. Toji mostis išima plėmus raudonus, juodus arba šlakus ir prašalina visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutės 50c. ir $1.00, Pinigus galit siųsti ir štampomis.

J. RIMKUS,
P. O. Box 36, Holbrook, Mass.

Svarbus Pranešimas

BUCK RUN OIL AND REFINING CO.

Dabar Pagamina Alieju

ALIEJUS dabar teka iš BUCK RUN OIL IR REFIRING CO laukų ir parduodame Praire (Stand ard Oil) Aliejaus ir Geso Kompanijos dudos linijos — Kubilai, Pajiegos Instaigos, Pajiegos Namas, — Vandeniui dudos, — Kiekvienas reikalingas įtaisymas dabar yra Kompanijos nuosavybė, — ir JUMS YRA DUOTA PROGA gyvenime įžengti ir pagelbėti išvystyti Kompanijos Aliejaus pagaminimą. NE LOŠIMAS IŠ PINIGŲ — bet TIKRAI — UŽTEKTINAI PAGAMINTI ALEJŲ KOMPANIJA — su DIDELIAIS PELNAIS ATSIEKIAMAIS RANKOMIS.

ATSIMINKITE, stakas nėra pardavojamas del išmėginimo. Ant visų pusių Kompanijos laukų yra gaminimui aliejaus šuliniai ir kasdien nauji šuliniai kasami šioje apielinkėje. Pradėkite ir pagelbėkite jiems pagreitinti jų pagaminimą — ir *pagelbėkite patįs sau* naudotis iš šio pelno. Kam laikyti pinigus gulėti dykai, kuomet kiti pjauna laimę čia pat po jusų pačių akių.

DAUGIAU ŠULINIŲ REIŠKIA daugiau ALIEJAUS — DAUGIAU DIVIDENDŲ — AUGŠTESNĖ KAINA už staką.

Kompanija dabar turi šešis gaminančius aliejų šulinius. Septintas šulinys kasamas dabar. —
5% išmokėta Rugpjutyje.
5% išmokėta Rugsėjyje.
15% bus išmokėta Gruodyje.

Stakas parduodamas dabar po $1.25 už šėrą. Kaina kila iki $1.50 už šėrą. Lapkričio 15, kaina šėrų kila iki $2.50 į 90 dienų.

Įdomus ir netikėtas dalykas įvyko Oklahomo aliejaus laukuose. Kaipo pavyzdis iš Alladin, kaipo pakilo vertėje aliejaus nuosavybių mes nurodome sekantį originalį investmentą iš kiekvieno $100:

	Dabar verta.
The Peerless Oil Co.	$4,300
The Pinol Oil Co.	10,800
The Lucille Oil Co.	16,000
The New Oil Co.	3,900
The Home Oil Co.	40,000
The Coline Oil Co.	46,000

Šimtai tokių pavydalų galima privesti jusų domai, kur maži investmentai padarė pasakiškas laimes aliejaus biznyj.

Mažas investmentas į BUCK RUN OIL IR REFINING CO., gali padaryti jums laimę.
Neatidėliokite, prisidėkite dabar ir gaukite didelius pelnus. Keletas šimtų lietuvių JAU PRISIDĖJO ir GAUNA DIDELIUS PELNUS kas mėnesį.

Kompanija ir viršininkai PERSTATYTI ir REKOMENDUOJAMI CHICAGOS BANKŲ.

Del pilnesnių informacijų rašykite R. S. Iwaszkievicz, 4312 So. Paulina Str. Siųskite savo užsakymus šiandienį pas

CHAS H. WOOD & CO.
110 S. Dearborn St., - - Chicago, Ill.

ALEX. MASALSKIS
GRABORIUS

Lietuvis graborius. Atlieku visokias laidotuves kopigiausiai. Turiu savo karabonus ir automobilius.
Taipgi didesnę dalį grabų patis dirbame.
3367 Auburn Ave.
Telephonas Drover 4135

DRESS DESIGNING

Kirpimas, pritaikimas ir siuvimas yra lengvai išmokinama per musų Master Systemą ir trumpame laike dienomis ar vakarais.
Specijalis skyrius Mokiname Power Machine siuvimo. Mokestis gaunama nuo $15 iki $30 į savaitę, o galima išmokti trumpam laike už mažą kainą.
MASTER SEWING SCHOOL
J. F. KASNICKA, PERDĖTINIS,
118 N. La Salle Str., 4th Floor,
Skersai nuo City Hall.

CASH UŽ BONDSUS.
$50.00, $100.00 iki $1,000.00 Valdžios Bondsai perkama už cash, arba paskolinsime jums pinigus už juos legale rata nuošimčio, arba nupirksime jusų nuošimtį bondsų užmokėdami dalį. Atsineškte bondsus pas
CARL M. WHITE,
R'm 411, 56 W. Washington st
PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽEKLELIUS (W.S.S.).

DYKAI **DYKAI**
Su kiekvienų pirkinių dviejų rolių filmų bile kokio didžio, mes duosime visiškai DYKAI puikų fotografijoms Albuma. Mes turime didelia ellę (Cameras) ir kitų reikalingų dalykų.
MES PADIRBAME ir SPAUSDINAME PAVEIKSLUS
RED CROWN PHARMACY
4552 SO. ASHLAND AVENUE
TELEFONAS YARDS 1106.

DYKAI!
NAUDINGA INFORMACIJŲ KNYGELĖ.
DIDŽIAUSIOS LIETUVIŲ KOLONIJOS WISCONSIN
Gatavos išdirbtos farmos su triobomis, gyvuliais ir visokiais įrankiais nuo 40 akrų ir daugiau, parsiduoda po $1500 ir augščiau. Naujos, derlingos žemės, lengvai išdirbamos, apie puikius ežerus ir upelius, parsiduoda po $12.50 už akrą ir augščiau, ant lengvų išmokėjimų.
Kreipkitės ypatiškai arba per laišką, o apturėsite naudingą knygelę su žemlapiu.
LIBERTY LAND AND INVESTMENT CO.
3301 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

The Wiersema State Bank
Valstijine Taupymui Banka
11106-08 MICHIGAN AVE.
Raportas prieš atidarant bizni Rugs. 3, 1918, kaipo buvo padarytas prieš Auditor Public Accounts of State of Illinois.

RESOURCES		LIABILITIES	
Loans and Discounts	$840,391.10	Capital Stock Paid in	$200,000.00
U. S. Bonds and Certificates	260,503.60	Surplus Fund	10,000.00
Municipal and Corp. Bonds	293,426.08	Undivided Profits (net)	12,917.29
Overdrafts	925.81	Deposits	1.421,238.45
Furniture and Fixtures	2,684.89	Dividends unpaid	37.50
Cash and due from banks	248.761.76	Reserved for Taxes and Interest	2,500.00
Total Resources	$1,646,693.24	Total Liabilities	$1,646,693.24

VALDYBA
ASA WIERSEMA, President NICHOLAS W. WIERSEMA, Cashier
GEORGE DALENBERG, Vice-President FREDERICK J. WIERSEMA, Ass't Cashier
DIRECTORS AND ADVISORY BOARD
Chas. H. Brandt Nicholas W. WiersemaCatrines DeHaan
Theophilus Schmid Herman L. Barnes Frederick J. Wiersema
Asa Wiersema George Dalenberg Edward W. Thomas

Lietuviai Amerikoje.

BALTIMORE, MD.

Šitas atsakymas buvo pasiųstas "Tėvynei", bet "T.", išlaikius keletą savaičių, sugrąžino atgal. Mat "Tėvynėje" yra vietos bolševikų išpažintėms, katalikų šmeižimams, bet atsakymams vietos nėra.— A. J. K.

Kalbėjau su keliais vadovaujančiais tautininkais, kad kilus bile kokiems nesusipratimams, suėjus bendrai išrišti, o ne per laikraščius šmeižties. Bet tas neįvyko.

Jau nebepamenu kelintą kartą musų kolonijos tautininkai nusiskundžia savo laikraščiuose ant vietos katalikų. Katalikai, nors ir turi kam ir ką atsakyti, bet jie tyli, reiškia ignoruoja.

Štai "Tėvynės" No. 36 randame atsakymą "Draugo" korespondentui net su trimis parašais. Pirmiausia rašėjas prikiša katalikams savo seną nunešiotą, nuvalkiotą ir nudėvėtą, be pamato argumentą kad katalikai savo sunkiai uždirbtais centais užrašo bažnyčias nežinia kam.

Atsakymas. Gerbiamieji Jus turėjote Baltimorėje pasistatę savo lengvai uždirbtais centais neprigulmingą bažnyčią vardu Visų Šventųjų; ant savęs apsirašę buvote ir valdėt taip, kaip norėjote jus patys. Turėjote net du kunigu: Delionį ir Rosikį. Tai kam pavertėt ją į smuklę?

O šiandie ir tos jau neturite. Tas pats gal butų atsitikę ir su tąja bažnyčią, katra šiandie žydi kaip rožė viena iš 48 Baltimorėj katalikiškųjų bažnyčių, katra yra gražiausia ir brangiausia.

Satrapėjus neprigulmingai bažnyčiai, tautiečiai - laisvamaniai užsimanė pirkti kapines. Rinko parašus nuo draugijų, rinko pinigus nuo žmonių, siuntė girtą smuklininką pas kardinolą ir padarė pėššš...

Parpuolus du kartu, kodel nesirengti trečią.

Lietuviai, su mažu išėmimu dirbo prie siuvėjų geriausius darbus. Pekteriuos turėjo savo neprigulmingą uniją, ir kasoje mokėdami po 10—15c., per abu skyriu netoli 4000 dol.

1910 m. kylo streikas Chicagoje. Pasiuntėm 700 dol. savo broliams kovą laimėti. Kiek vėliau į Lawrence 400 dol., į Paterson'ą 120 dol. Bet kas čia tau, kad nėra pono su bizunu.

Tas pats ponas Denkiavičius, katras atsako "Draugo" korespondentui, sykį unijos susirinkime sako:

"Draugai, kas iš musų dabartinės unijos? Nei vėžys, nei lydėka. Aš girdėjau apie visąpasaulinę uniją, tą mums reikia sutverti. Atvažiuoja Šmitas,Haywoods ir kiti, kyla streikai viens po kitam. Pjovės darbininkai tarp savęs. Mat pasidarė dvi uniji, vienam amate: Aidoblistų ir Algameitų. Pasekmės štai kokios:

Šliosso streikui iš unijos kasos išmokėta netoli $4,000
Nuo žmonių surinkta virš 6,000
Neuždirbta per 14 savaičių apie 80,000
Strausso per 14 savaičių apie 85,000
Mažesnėse šapose apie 100,000

Kiek rupeščio, susikrimtimo, rietenų ir sarmatos, tai nei keliais vežimais nepavežtum. Aukos buvo renkamos su grąsinimais išvyti iš darbo tuos, katrie ne aukos ir užrašinėjami buvo tų vardai. Taigi kaizeriškai. Kašžin ar P. Denkevičius jaučia nors dalelę kaltės ant savęs? To negana. Turim reles, o inžino nėra, reiškia, organo. Rinkta šėrai, kaipir dabar salę budavoti. Garsinta nesvietiškas pelnas nuo įdėtų pinigų į knygų leidimo bendrovę, (o nei vienas rašyt nemokėjo). Turiu rankose oficijalį bendrovės raportą, iš kurio matyti, jog bendrovė turėjo 139 šėrininkus po 10 dol., reiškia 1,390 dol. Kiti sukišo po 50—80 dol. Prenumeratos, apgarsinimai, visokios pramogos — viskas žlugo.

Kiek nukentėjo žmonės pavieniai ir draugijos? Perserėjo tada kunigas ir "Draugo" korespondentas, bet jie buvo keikiami ir niekinami jauriausiais žodžiais; o šiandie tyli tie ponai "su dideliu pelnu".

Kas atsitiko su bažnyčia, kapinėmis, (katros buvo ant lietuvių užrašytos), unija ir "Darbininkų Balso" bendrove, tas gali atsitikti ir su sale. Nes kas keturis sykius suklupo, tam nesunku bus ir penktą.

Todel "Draugo" korespondentas turėjo tiesą žmones persergėti. Ir štai kodel. Katalikai turi didelius, 4-rių augščių, murus, kame randasi: puiki salė su 500 sėdinių ir gražia scena; 8 dideli kambariai mokyklai (po 100 vaikų gali tilpti) ir kelios mažos saliukės draugijų susirinkimams. Taigi jiems nėra reikalo statyti kam salės.

Jaunimas: tautininkų ir socijalistų, kaikurie ir katalikai, susispietė prie Atletų kliubo, kuris turi savo namą, regis, už 7000 dol. pirkęs. Jie ten atlieka savo susirinkimus, gražiai žaidžia kožną vakarą ir be svaiginančių gėrimų. Tai pagirtina. Kalbant apie kliubą, nors ne vietoj, vienok yra viena yda—tai lošimas iš pinigų. Porą savaičių vienas vyras ten paliko net 400 dol. To tai neturėtų buti.

Taigi salė lieka su nedideliu bureliu, kuriems labjaus reikėtų rupinties apie prieglaudą, kaip apie salę.

Dabartinis namas nupirktas del salės senas, apleistas, stiklai nekuriuose languose išdaužyti. Rašėjai giriasi turį 350 šėrų ir nuosavybė išmokėta. Bet užtyli, kad jau banka turi ranką uždėjus.

Taigi, jau dabar yra tikriausi savininkai ne tie šėrininkai, bet banka. Salę pastatyti reikia kokių 50 tukstančių. Tai tik vieno nuošimčio 3,600 dol. Žmogaus užlaikymas, šiluma, šviesa, taksai, pataisymai ir kitokios išlaidos sieks per metus apie 5—6 tukstančius dol. O pajamų 2—3 tukstančiai dolierių. Žinoma, statykite, laimingos kloties, mes, katalikai, nieko prieš tai neturim, nekenkiam ir nepavydim, tik persergiam žmones.

Toliaus rašėjai sako, jogei parapijos svetainė esanti po despotais. Tai tiesa. Tenai Mockams ir kitiems laisvamaniams bei pasileidėliams-ištvirkėliams nėra vietos. Apie tokius "laisvamanius", kokiais musiškiai save persistato, patariu perskaityti, tikro inteligento - laisvamanio P. A. Rimkos pastabą—"Jaunoji Lietuva", No. 9, — 1914 m. Taipgi smuklę įsitaisyti, kaip dabar turi tautininkai, kur šventą dieną susirinkę ištvirkėliai, išgverėliai girtuokliauja, o namuose moterys su vaikais verkia ir keikia — tai parapijos svetainėje taipgi nėra vietos. O teatrams, rimtoms prakalboms, tai gali buti vietos.

Atkartojimas.

1) Delko tautininkai laisvamaniai neužlaikėte savo bažnyčios, ant žmonių aprašytos, kad nuolat mums tą prikaišiojat?

2) Delko neprigulmingą uniją pavedėt globai kitų, jog ten nebuvo jokių kunigų, kapitalistų, autokratų, nei smulkios buržuazijos—vieni gryni darbininkai. Kodel-gi pati nesivaldė?

3) Kokį pelną turėjo bendrovė "Darb. Balso"?

4) Kur dingo kapinėms surinkti pinigai?

5) Kiek lėšuos naujos salės pastatymas ir jos metinis užlaikymas? Taipgi, kiek bus įplaukų? Tas netik bus man žingeidu žinoti, bet neprošalį manau ir kitiems.

6) Delko tautiškam knygine nėra nei vieno katalikiško laikraščio, kada katalikai prisideda lygiai su aukomis, jo užlaikymui. Kašžin ar tas nedespotiška?

A. J. Kurklinskas,

CLEVELAND, OHIO,

Nesenai teko patėmyti "Garse", kad koks ten jaunas Brooklyno "generolas" pirmas pradėjo bombarduoti $50-000 fortą — Kalėdų dovaną nuvargintai Lietuvai. Tas "generolas" bene bus tik pats Tautos Fond. sekretorius — p. L. Šimutis, katras pirmiausia ne iš armotos, bet, kaip "Garsas" pranešė, iš "kiauros" kišenės paleido 25 dolierinius šuvius.

Clevelando Tautos Fondo skyrius tuojau į tai atkreipė domą. Kai kurie tiesiog pasakė, kad paleidimas 25 šuvių, dar gi iš "kiauros" kišenės gėdą daro kitų kolonijų, taigi ir Clevelando Tautos Fondo skyrių generoloms ir visai armijai. Tuo pasakymu nepasitenkino, bet nutarė tuojau rengties į mušį.

Visųpirma nutarė atsukti kanuoles į ispaniškos influenzos epidemiją, gi tą įveikus atsukti tiesiai į $50,000 fortą. Tada tai "look out", nes girdėjau,kad jau pertraukti diplomatiniai ryšiai. Galima tikėties, kad neužilgo dieną ir naktį pradės kristi granatos, tik ne iš "kiaurų" kišeniu, bet iš "čielų".

Taigi clevelandiečiai, urai! Ypač biznieriai, katrų nemažai Clevelande randasi, pasirodykim. Sumuškim nors Brooklyno "Garso" štabo podporučiką, paklodami ne po 25 dol., bet po 30 ir daugiau.

Draugijos irgi privalo iš savų arsenalų pasemti po keletą dešimčių dolierinių kulkų.

Kožnas vienas lietuvis ir lietuvė privalo vienos dienos uždarbį taipgi tėkšti $50,000 fortan.

Taigi į darbą! Šalin nerangumas! Surinkim paskirtą Clevelandui aukų sumą — 1,200 dol.

Fetfebelis.

EXTRA TEATRAS EXTRA

: Lietuvos Vyčių 8-tos Kuopos :
Roseland, Ill.
Teatrą Vaidins Gabiausį Lietuvos Vyčių 4-tos Kuopos Artistai

PRIEŠ VEJA NEPAPUSI

Ned., Lapkričio 10 d. 1918

Strumilų Brolių Svet.
158 E. 107th St. Kampas Indiana Ave.

Pradžia 6 valandą vakare

Gerbiamieji ir gerbiamosios, kviečiame visus be skirtumo atsilankyti ant baliaus. Vaidinimas bus labai juokingas, kur atėję linksmai laiką praleisti ir gardžiai pasijuoksite.

Taigi Lietuviai ir Lietuvaitės nepamirškite visi, kas gyvas į Vyčių nedėlioje vakarą. Po teatrui bus šokiai. Gros puikiausia Orkestra, kur jaunimas linksminsis iki vėlumo.

RENGIMO KOMISIJA.

PAIEŠKO

Reikalingi Manageris ir pardavėjiai. Atsišaukite tuojaus.
640 Otis Bld. 10 So. La Salle St.

REIKALINGA ŠEIMYNA.
Reikalaujame šeimynos gyvenimui, užpakalyje krautuvės 5-se ruimuose, kurie apsiimtu prižiurėti krautuvė kuomet prižiuretojaus nebus. Atsišaukite trumpame laike, tuomet ir su išlygomis pasikalbėsime. Turi buti teisingi ir geri katalikai.
J. MOZERIS
3313 So. Halsted St. Chicago.

Paieškau šeimininkės prie namų darbo, iš priežasties pasimirimo mano moters, atsišaukusiai reikės atlikti namų ruošą, užmokesnį gaus gerą. Teatsišaukia gera katalikė nepaisant jos amžiaus. Šiuo antrašu:
Antanas Poška,
4614 So. Wood Str., Chicago, Ill.

PARSIDUODA beveik naujas muro namas, 2-jų augštų, po 4-is kambarius su mandynėms, elektra ir gazas, augštas ir cementuotas "beisementas", gatvės išdirbtos ir apmokėtos. Namas pabudavotas pagal naują madą. Vertas $5000.00. Turi but parduotas į trumpą laiką iš priežasties išvažiavimo į karę. Parsiduoda tiktai už $3,950.00. Atsišaukite tuojaus į
Liberty Land and Investment Co.,
3301 S. Halsted st., Tl.Boulevard 6775

PARSIDUODA $3,500 vertės lotas ant Halsted gatvės, arti 33-čios, tiktai už $2,275, turi but parduotas šią savaitę. Atsišaukite tuojaus
Liberty Land and Investment Co.,
3301 S. Halsted st., Tel.Boulevard 6775

AUTOMOBILIUS
PARSIDUODA Packard Limozin automobilius, 1913 modelio su 8 sėdinėm. Tinkamas bizniui. Parduodu pigiai — už pinigus arba mainau ant mažo vasarinio automobilio. Atsišaukite tuojau. Mašina galima matyti visados 3222 So. Halsted garage Telephone Drover 2186.

PARDUOK SAVO "JUNK" (ŠLAMŠTUS) UŽ RAUDONOJO KRYŽIAUS KUPONUS.

Stocks ir Bonds Perkami ir Parduodami veiklus darbas, Andrews & Co., 108 So. La Salle St., uždėta 1900 m.

SERGĖKITE SAVO AKIS.

Smetanos gerai [illegible] akiniai bus palengvintu dėl Jusų akių. Kuomet tu kenti nuo galvos skaudėjimo, kuomet raidės liejasi į krūvą, kuomet skaitai ar siuvi ar rašai, tai tuomet yra ženklas, kad reikia Jums akinių. Mano 15 metų patyrimas priduos Jums geriausią patarnavimą už prieinamą kainą, net taip žemai net iki $3.00. Egzaminas suteikiamas dykai.
JOHN SMETANA
Akių Specijalistas
1801 S. Ashland Av. Chicago
Kampas 18-tos gatvės.
2-čios lubos virš Platt'o aptiekos.
Kambaris 14, 15, 16, 17 ir 18.
Tėmykite į mano parašą.
Valandos: nuo 9 val. išryto iki 8 val. vakare. Nedėlioj nuo 8 val. ryto iki 12 valandai dieną.

Paskolos!
nuo $30.00 iki $300.00. Legališka kaina 3½% į mėnesį. Vyrui ar moterei dirbant ar šeimininkaujant. Ant rakandų, Pianų, Victrolas, Krautuvės Rakandų, Vežimų, Automobilių, Laisvės Paskolų ir Insurance Polices.
Mes darome Paskolas Stockjardų, Šapos ir Fabriko darbininkams, geležinkelio ir biznio žmonėms, klerkams ir tt. Atsišaukite į musų ofisą, o mes jums išaiškinsime viską detališkai.
Atdara Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis iki 8 val. vakare.
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis iki 6 val. vakare.
LOCAL LOAN CO.,
THOS. F. KERWIN, Mgr.,
4647 South Halsted Street,
UNDER STATE SUPERVISION
SECOND FLOOR.
Telefonas: DROVER 2116.

Dr. M. Stupnicki
3109 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Valandos — 8 iki 10 ryto 5 po pietų iki 8 vak. Nedėlioms nuo 5 iki 8 val. vakare
Telefonas Yards [illegible]

PUSPADŽIAMS SKURA.
Mes siulome geriausio aržuolo skuros padams šmotelius nuo 20c iki 35c. už porą, geriausio aržuolo skureles nuo 70c iki $1.00 už svarą. Vinis, ylas, [illegible] apcacai, plaktukai, apcacams peilis, [illegible] ir kitokios reikalingos tulšis už labai žemas kainas, [illegible]
Leather & Finding Store
K. Kaplan & Sons
4608 So. Ashland Ave.
Telefonas Yards [illegible]

A. A. ŠLAKIS,
Lietuvis Advokatas
LAWYER
Ofisas mieste:
12-tų lubų — Kambaris 1303 Association Bldg.
19 So. LaSalle St.
Chicago, Ill.
Telefonas Randolph 2898
Utarninko ir Pėtnyčios vakarais nuo 7 iki 9 val.
3255 So. Halsted Street,
Tel. Yards 6492

Apsaugok Savo Pinigus

Jeigu norite kad jusų pinigai butų apsaugoti ir atneštų jums nuo 7-to iki 10-to procento ir butų padėti į tikrai gvarantuotą ir užtikrintą dalyką, tai kreipkitės tuojaus ypatiškai arba per laišką į žemiaus paduotą antrašą.

Mes jums suteiksime visą rodą ir plačius paaiškinimus kur reikia savo pinigus laikyti ir kur jusų pinigai atneš didelį procentą. Pasinaudokite šią progą! Atsišaukite tuojaus!

LIBERTY LAND & INVESTMENT CO.
3301 So. Halsted Street, Phone Boulevard 6775

Dr. G. M. GLASER
PRAKTIKUOJA 26 METAI
Gyvenimas ir ofisas
3149 S. Morgan St. Kertė 32 st
CHICAGO, ILL.
Specijalistas
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų
Taipgi Chroniškų Ligų.
OFISO VALANDOS:
iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po piet ir nuo 3 iki 8:30 vak. Nedėliōs vakarais ofisas uždarytas.
Telefonas Yards 687.

Dr. A. R. Blumenthal D. O.
AKIŲ SPECIJALISTAS
Patarimas Dykai
Ofiso valandos: nuo 9 iš ryto iki 9 val. vakare. Nedėliomis 9 iki 12
4649 S. Ashland Ave. kamp. 47 St.
Telefonas Yards 4317
Telefonas Boulevard 6487

Tel. Drover 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-tos Gatvės.

Telefonas Boulevard 7179
DR. P. ŽILVITIS
DAKTARAS
IR
CHIRURGAS
3315 South Halsted Gatvė
CHICAGO, ILL.

VYRIŠKŲ DRAPANŲ BARGENAS
Nauji neatimti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertės nuo $30 iki $50, dabar parsiduoda po $15 ir $25.
Nauji daryti gatavi nuo $15 iki $35 siutai ir overkotai, nuo $7.50 iki $18.
Pilnas pasirinkimas kailiniais pamuštu overkotų.
Visai mažai vartoti siutai ir overkotai vertės nuo $25 iki $35. Dabar $5 ir augščiau. Kelnės nuo $1.50 iki $4.50. Vaikų siutai nuo $3.00 iki $7.50. Valizos ir Kuporai.
ATDARA KASDIENA
Nedėliomis ir vakarais.
S. GORDON,
1415 S. Halsted St. Chicago, Ill.

JOSEPH C. WOLON
Lietuvis Advokatas
29 SO. LA SALLE STREET
Gyvenimo telef. Humboldt 97
Vakarais 2911 W. 22nd Street
Tel. Rockwell 6999
CHICAGO, ILLINOIS

DR. M. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
[illegible]

Telefonas McKinley 5764
DR. A. K. RUTKAUSKAS
GYDO VISOKIAS LIGAS
3457 South Western Boulevard
Kampas W. 35-tos Gatvės

PARDUOK SAVO "JUNK" (ŠLAMŠTUS) UŽ RAUDONOJO KRYŽIAUS KUPONUS.

DOCTOR REICHARDT
Gydyme visokių vidurinių ligų, Moterų Vyrų ir Vaikų. : :
Specijalistas
Ta pgi gydau visokias kitas ligas.
DOCTOR REICHARDT
3548 South Halsted Street Chicago, Ill.
Priėmimo val. Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, ir nuo 6 iki 8 vakare.
TELEFONAS YARDS 2100

PIRMAS DIDELIS

KONCERTAS

NED. LAPKRIČIO-NOV. 17 D

AMERICAN-BOHEMIAN HALL

1440 West 18th Street

Dievo Apveizdos Par. Naudai

Pradžia 7:30 valandą vakare

Programe dalyvaus: **Lietuvos Vyčių Chicagos Apskričio Choras,** pasaulinio **Paulistų Choro Sopranas.** Mr. Wm. **Roeder,** Baritonas, Mr. **A. Jakaitis, Bethoveno Konservatorijos mokytojas.** Apart svetimtaučių artistų koncerte dalyvaus gabiausias **lietuvių solistes ir solistai.**

Praėjus tai teip baisiai epidemijai šis koncertas tapo atnaujintas ir įvyks Lapkričio-Nov. 17 d.

Todelei širdingai kviečiame Gerb. lietuvių visuomenė, visus kaipo Chicagos, taip ir aplinkinių kolionijų ir miestų lietuvius ir lietuvaitės, kad nepraleistumet šios taip retos progos ir skaitlingai atsilankytumet į rengiamą koncertą. **KVIEČIA RENGĖJAI.**

CHICAGOJE.

Šeštadienis, Lapkr. 9, d. Išganytojaus Bazilikos Uždė.
Sekmadienis, Lapkr. 10, d. Andriejus Avel. Florencija.
Pirmadienis, Lapkr. 11, d. Martynas Tur. Memas, kank.

KUN. KLORIS APLEIDŽIA CHICAGĄ.

Chicagos arkivyskupijos organe "The New World" pranešama, kad gerb. kun. J. Kloris, kurs ligšiol buvo Aušros Vartų parapijoj klebono asistentu, Arkivyskupo parėdymu paskirtas į Waukegan, Šv. Baltramiejaus lietuvių parapijon, klebonu.

TĖVAI MARIJONAI TVARKYS AUŠROS VARTŲ PARAPIJĄ.

Tam pačiam laikraštyj "The New World" rašoma, kad Aušros Vartų parapija, West Side, pavedama Tėvų Marijonų globai. Gi tos parapijos klebonas, gerb. kun. F. Serafinas, pasitraukė iš užimamos vietos ir įstojo Tėvų Marijonų draugijon.

Tėvai Marijonai dabar Chicagoje savo globoje turi dvi lietuvių parapiji: Šv. Mykolo Ark. ir Aušros Vartų.

Tėvų Marijonų draugijoje (ordene) šiandie yra penki kunigai, keturi broliai ir trys novicijantai.

IŠMOKĖTA MOKYTOJAMS ALGOS.

Chicagos mokyklų mokytojams ir mokytojoms [illegible] išmokėta algos. Išmokėta ir visiems kitiems miesto darbininkams. Miesto administracija atrado tam tikslui priemonę ir išsiuntinėjo čekius.

CHICAGON ATKELIAUJA PRANCUZAI SVEČIAI.

Šiandie Chicagon atkeliauja prancuzai—Arraso vyskupas Julien, Paryžiaus katalikiško universiteto rektorius, pralotas Beaudrillart, Arraso vyskupijos generalis vikaras kun. Guillemant, abatas Klein ir abatas Flynn.

Šitie gerbiamieji svečiai Amerikon atkeliavo kardinolo Gibbonso 50 metų vyskupavimo sukaktuvėsna.

State Council of Denfense gerbiamiems svečiams ruošia iškilmingą priėmimą Chicagoje. Ateinančio pirmadienio vakarė Blackstone viešbutyj bus surengtas pokylis. Paskui Orchestra hall įvyks mass-mitingas.

REPUBLIKONAI DŽIAUGIASI LAIMĖJIMAIS.

Republikonų partija labai pradžiugusi. Šita partija pastaraisiais rinkimais išlupo kongresą iš demokratų partijos rankų.

Ligšiol žinoma, kad kongreso bute republikonai turės daugiau 40 atstovų už demokratus. Taippat ir senate turės perą atstovų daugiau, kaip demokratai.

Republikonai iškalno raminasi, kad dabar taikos reikalais veiks ne vienas žmogus, bet patsai kongresas.

Kongresan ir vėl papuolė vienas socijalistų atstovas. Jis yra Berger iš Milwaukee, Wis. Jau kartą jis buvo kongreso atstovas. Gi dabar ineina antrukart.

Tik vargas tame, kad šitas socijalistas yra patrauktas teisman federalės valdžios už prieškarinę propagandą. Jis [illegible] po paranka. Tad klausimas, ar jis galės ineiti kongresan.

Bet gal eneis, kol jam dar teisme neprirodytas jo prasižengimas.

ŽUVO PO AUTOMOBILIAUS RATAIS.

Didelis [illegible] automobilius suvažinėjo [illegible] Oras, 70 metų amžiaus, [illegible] Wentworth ave., ties [illegible] gat. ir Lowe ave.

DAUG ŽMONIŲ NUKENTĖJO NUO "KARĖS PABAIGOS" PAMINĖJIMO.

Užvakar karės "pabaigos" paminėjimas Chicagoje visam miestui brangiai atsiejo biznio žvilgsniu. Nes pusę dienos darbai buvo sustoję, mieste visas judėjimas buvo sulaikytas.

Nukentėjo ir pavieniai žmonės. Nuo automobilių susidaužymo 1 žmogus mirė ir 9 sužeista.

Mieste, be kitko, buvo daug peštynių. Daugelis žmonių užsitraukė saliunuose ir pradėjo kuone bolševikauti.

Tokios netikros žinios labai negeistinos. Jos kenksmingos ir pačiai vyriausybei.

PARDUOK SAVO "JUNK" (ŠLAMŠTUS) UŽ RAUDONOJO KRYŽIAUS KUPONUS.

SAVE SUGAR FOR THE MAN WHO FIGHTS

IŠ CHICAGO LIETUVIŲ KOLONIJŲ.

SUBATOJ TARPTAUTIŠKAS VAKARAS CHICAGOS UNIVERSITETE.

Lietuviai ir-gi dalyvaus.

Šioje subatoje didžiausiame Chicagos universiteto teatre Mandel Hall, įvyks milžiniškas tarptautiškas vakaras, kuriame dalyvaus: prancuzai, ispanai, lietuviai, rusai, meksikiečiai, japonai, kiniečiai, filipiniečiai, čecho-slovakai, italai, amerikiečiai ir kitos tautos. Žada buti įvairių dainų, šokių, skambinimų ant tautiškų instrumentų, lošimų ir tt. Nuo lietuvių dalyvauja plačiai žinomi musų artistai ponai Pociai. Taipogi lietuviai ruošiasi pašokti keletą savų tautiškų šokių.

Labai butų gerai, kad lietuviai nepatingėtų atvykti į šį indomų vakarą. Įžanga visiems 35 centai, pradžia lygiai 9:45 P. M. Mandel Hall, kurioje įvyks šis vakaras, randasi prie kampo E. 57th Str. ir University Ave. Dažinoti galima Cattage Grove gatvekariais. Išlipkite ant 57 ir Cottage Grove ir eikite Chicagos Universiteto linkon iki University Ave.

K. Gincitis.

SVARBUS SUSIRINKIMAS

Nedėlioj, lapkr. 10 d., 3:30 val. po pietų Dievo Apveizdos parapijos mokyklos kambaryj įvyks svarbus tos kolonijos "Draugo" Bendšėrininkų susirinkimas. Taipgi visi šėrininkai iš Dievo Apveizdos parapijos yra kviečiami butinai susirinkti šitan susirinkiman. Yra svarbių reikalų, katruos reikės aptarti.

Taipgi susirinkiman yra kviečiami ir tie, katrie nori palikti "Draugo" Bendrovės šėrininkais.

Remkim katalikišką spaudą. Kol. Komitetas.

TAUTOS FONDO SKYRIŲ VALDYBŲ SUSIRINKIMAS.

Nedėlioj, lapkr. 10 d., 3:00 val. po pietų, įvyks visos Chicagos Tautos Fondo Skyrių valdybų ir veikėjų susirinkimas Šv. Jurgio parap. svetainėje. Visi teikitės susirinkti punktualiai, nes daug svarbių reikalų turime apsvarstymui.

Vietinė Sk. Valdyba.

IŠ DIEVO APVEIZDOS PARAPIJOS.

Nedėlioj, lapkr. 10 d., 1 val. po pietų parapijinėj svetainėj, trečiame kambaryj įvyks Tautos Fondo skyriaus susirinkimas. Kviečiu atsilankyti, visus narius, nes yra daug svarbių reikalų apsvarstymui, taipgi valdyba turi daug laiškų prisiųstų iš T. F. Centro. Perskaičius laiškus, bus svarstomi Kalėdinio fondo reikalai.

Kviečiu taipgi kuodaugiausia atsilankyti pašalinių žmonių ir prisirašyti prie Tautos Fondo skyriaus.

F. Kuprionis.

IŠ BRIDGEPORTO.

Svarbus T. F. sk. susirinkimas.

Tautos Fondo 32-rojo sk. susirinkimas įvyks panedėlyj, lapkričio 11 d., 8 val. vakre, Šv. Jurgio parap. salėje ant trečių lubų. Visi nariai butinai malonėkit pributi į šį nepaprastai svarbų susirinkimą. Taipgi visų Šv. Jurgio parapijos draugijų valdybos malonėkite ateiti į šį susirinkimą, nes yra begalo svarbių reikalų aptarimui, kuriais visi lietuviai privalo gyvai interesuoties.

T. F. 32 sk. Valdyba.

IŠ TOWN OF LAKE.

Pranešimas.

Labdaringos Sąjungos 1-ma kp. turės nepaprastą susirinkimą, nedėlioj, lapkr. 10 d., 5 val. vakare, Šv. Kryžiaus bažnytinėje svetainėje. Visi nariai kviečiami skaitlingai atsilankyti, nes bus svarbių dalykų pranešta. Taipgi pranešame visiems veikėjams, kurie buvo pasižadėję rengiamame vakare pasidarbuoti, ypatingai teatrališkam kliubui, katras žadėjo veikalą sulošti. Vakaras įvyks lapkr. 17 d., Elijošiaus svetainėje.

Nut. Rašt. M. Mikšaitė.

IŠ TOWN OF LAKE.

Spaudos Draugijos susirinkimas įvyks nedėlioj, lapkr. 10 d., 4 val. po pietų. Šv. Kryžiaus bažnytinėje svetainėje. Visi nariai, ir šiaip norintieji prisirašyti prie taip prakilnios darugijos, širdingai kviečiami atsilankyti.

Valdyba.

IŠ TOWN OF LAKE.

Spalio 27 d., 5 val. vakare persiskyrė su šiuo pasauliu mano mylima sesuo Ona Rudaitė, katros gyvastį pakirto ispaniškos influenzos epidemija. Velionė paėjo iš Kauno gub., Raseinių apskr., Kaltinėnų miestelio. Amerikon atvyko 1912 m. Trumpai pagyvenus apsivedė su Mykolų Jonika ir gražiai gyveno. Ėjo 24 metus. Paliko dideliame nuliudime vyrą Mykolą, sunelį ir dukterį Juzefą, taipgi sesutę Jievą ir švogerį Antaną Plenius.

Velionės kunas iš Šv. Kryžiaus bažnyčios liko nugabentas į Šv. Kazimiero kapines ir tenai palaidotas amžiųs ilsėtis.

Lai jai buna lengva svetima žemelė.

Sesuo ir švogeris **Pleniai.**

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽEKLELIUS (W.S.S.)!

PIRKITE DABAR KALEDOM
KERZHEIM PLAYER PIANĄ
TIKTAI VIENAS INSTRUMENTAS TINKAMAS DEL NAMO.

MAŽAS DEPOZITAS DABAR PALAIKYS JUMS BILE VIENĄ IŠ ŠITŲ instrumentų. uJs galite pasirinkti del KALĖDŲ dabar. Kadangi yra valdžiai išdirbinėjami kiti reikalingi dalykai taipgi muzikališkų instrumentų gali buti didelis trukumas, o ypačiai Kerzheim Player Piano kuris gali pakilti kainoje. PIRKITE DABAR KOL KAINOS YRA ŽEMOS IR GALIMA PASIRINKTI.

Naujas 1919 Modelis
KERZHEIM

Player Pianas, 6 pėdų Gazinė ar Elektrikinė Lempa, 20 šmotų muzikos jusų pasirinkimui, suolelis ir uždangalas viskas už **$445**

Geriausias Instrumentas už tuos Pinigus.
ANT LENGVŲ IŠMOKESČIŲ—BE NUOŠIMČIO
Tai nuo jusų pačių priguli ateiti ir pamatyti šį Player Pianą tuojaus. Yra taip lengva turėti vieną iš šitų augštos rųšies pianų kaip turėti vieną iš tų pigesniųjų. Musų išlygos yra padirbtos del kiekvieno—jeigu laike ligos jus galite ateiti pas Klein Bros. ir pasikalbėti apie mokestį.
PARDUODAMI ANT LENGVŲ IŠMOKESČIŲ PLENO CHICAGOJE
ATEIKITE IR PAMATYKITE JUOS.

3 VARTOTI PLAYER PIANAI KIEKVIENAS $290

Męs priimsime seną kalbamą mašiną arba pianą ir už jį atrokuosime. Piano krautuvė atdara vakarais iki 9:15. Kitais vakarais sulig sutarimo.

KLEIN BROS
PIANO STORE
2027-29 SOUTH HALSTED ST.

NEPADARYK TE KLAIDOS Skersai nuo musų didžiosios krautuvės. Kuomet eisite į musų krautuvę atminkite vardą ir adresą.
—IŠ AUGŠTOS RANDOS DISTRIKTO.—

Didelis Šokoladinis
-BALIUS-
PARENGTAS
: Draugystės Šv. Juozapo Globejo :
ATSIBUS
Ned., Lapkričio 10 d., 1918
ATLAS SVETAINEJE
1436-40 Emma St., prie Milwaukee ir Noble St.
Pradžia 2 val. po pietų ĮŽANGA 25c YPATAI

Didelis Rožinis Balius
Parengtas
: A. L. R. K. Moterų Sajungos 1 Kuopa :
Atsibus
Nedelioje, Lapkričio-Nov. 10, 1918
Šv. Jurgio Parapijos Saleje
32 Pl. ir Auburn Ave.
Pradžia 7 val. vakare.

Visi yra nuoširdžiai kviečiami atsilankyti ant šio puikaus baliaus, kur galėsite gerai pasišokti ir linksmai laiką praleisti.
Taigi nei vienas nepraleiskite šios progos, nes tikrai gailėsites, jeigu neatsilankysite.
Kviečia visus. KOMITETAS.

ŽODYNAS

Lietuviškai-Angliškas pirmoje dalyje ir Angliškai-Lietuviškas antroje dalyje. Sutaisė A. Lalis. Abi dali sudėta vienon knygon. Yra tai reikalingiausia knyga norintiems gerai pažinti anglišką kalbą. Puslapių turi 1274. Apdarai moroko skuros apdaruose. Kaina tiktai **$8.00.**

Siunčiant pinigus adresuokite:
S. P. TANIS
736-738 W. 18th St. CHICAGO, ILL.

United States Food Administration License No. 96901

BANKES' The Best COFFEE 26c a lb.

Some Blend vežimų pardavėjai ir daug krautuvių parduoda tą pačią kavą po 30c. 21c

GERIAUSIS SVIESTAS	Riešučių Sviestas Labai geras po	COCOA Geriausia Bankes sulyginus su bent kokia ¼ sv.	DAIRY SVIESTAS
61c	32c	14c	49c

WEST SIDE
1644 W. Chicago av.
1373 Milwaukee av.
2054 Milwaukee av.
1045 Milwaukee av.
2612 W. North av.
1836 Blue Island av.
1217 S. Halsted st.
1832 S. Halsted st.
1818 W. 12th st.
3102 W. 22nd St.
2830 W. Madison st.
1519 W. Madison st.

SOUTH SIDE
3032 Wentworth av.
3427 S. Halsted st.
4729 S. Ashland av.

NORTH SIDE
406 W. Division st.
720 W. North av.
2640 Lincoln av.
3413 N. Clark st.
3244 Lincoln av.